

# Bærekraftsrapport 2021



## INNEHOLD

1	INNLEDNING .....	3
1.1	Strategi bærekraft .....	3
1.2	Rammeverk .....	4
1.3	Initiativer .....	5
2	INTERESSENTANALYSE .....	7
2.1	GRI standard - prosess .....	7
2.2	Interessenter .....	7
2.3	Interessentgrupper (102 – 42) .....	8
3	VESENTLIGHETS- OG PÅVIRKNINGSANALYSE .....	9
3.1	Vesentlighetsanalyse .....	9
3.2	Påvirkningsanalyse (Impact analysis) .....	10
4	SOSIALE FORHOLD .....	10
4.1	Likestilling og mangfold .....	10
4.2	Arbeidsmiljø og utvikling av ansatte .....	11
4.3	Personvern og informasjonssikkerhet .....	13
4.4	Økonomisk kriminalitet .....	14
4.5	Ansvarlige produkter og tjenester .....	15
5	VIRKSOMHETSSTYRING .....	17
5.1	Ansvarlig forretningsvirksomhet .....	17
5.2	Ansvarlig kredittgivning .....	19
5.3	Ansvarlig investering og finansiering .....	24
6	ANSVARLIGE INNKJØP .....	27
7	KLIMA OG NATUR .....	28
7.1	Innledning .....	28
7.2	Påvirkning på klima og natur fra egen virksomhet .....	29
7.3	Påvirkning på klima og natur fra forretningsområdene .....	30
7.4	TCFD, Task Force on Climate-related Financial Disclosures .....	30
8	VEDLEGG 1: GRI .....	33
9	VEDLEGG 2: Scorekort .....	39
10	VEDLEGG 3: Tiltaksplan ARP .....	46
11	VEDLEGG 4: Revisorerklæring .....	48

# 1 INNLEDNING

## 1.1 Strategi bærekraft

Sparebanken Sørs misjon er å «Skape bærekraftig vekst og utvikling for vår landsdel».

Sparebanken Sør er en regional sparebank, hvor forretningsmodellen er en integrert verdikjede som omfatter utvikling, produksjon og formidling av finansielle produkter og tjenester. Distribusjon av produkter gjennom eierselskaper og samarbeidspartnere utgjør en viktig del av forretningsmodellen. Sparebanken Sør betjener kundene gjennom en kombinasjon av salgskontorer og digitale løsninger. Digitalisering og analytisk tilnærming preger aktiviteter gjennom hele verdikjeden. De største forretningsområdene er utlån til privat- og bedriftsmarkedet, samt finansiering og investering. Forretningsvirksomheten utøves innenfor rammen av selskapets strategi, eierstyring- og selskapsledelse, etiske retningslinjer og i henhold til regulatoriske rammebetingelser.

Sparebanken Sør har lang tradisjon som en ansvarlig samfunnsaktør.

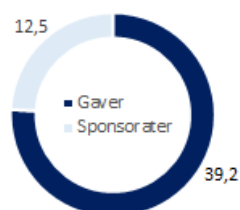
Arbeidet med bærekraft (ESG - Environmental, Social and Governance) som omfatter klima og natur, sosiale forhold og virksomhetsstyring, er en naturlig videreutvikling av den rollen banken har spilt gjennom snart 200 år. For Sparebanken Sør innebærer ansvaret for bærekraftig utvikling at banken skal bidra til positiv utvikling innenfor ESG, samt ivareta bankens samfunnsansvar i områder der banken har sin virksomhet. Arbeidet med bærekraft skal styrke konkurransekraft og redusere bankens ESG- risiko. Bankens skal som arbeidsgiver, investor, långiver og leverandør av finansielle produkter og tjenester, bidra til bærekraftig vekst gjennom å forsterke positive og redusere negative påvirkninger på mennesker, samfunn, klima og natur.

Bærekraft er forankret og integrert i bankens overordnede strategiplan.

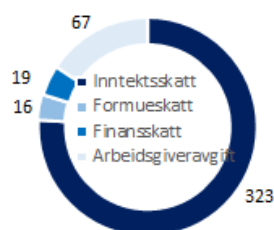
Sparebanken Sør skal operasjonalisere bærekraft i alle forretningsområdene, og skal bidra til løsninger på de utfordringer innenfor bærekraft som samfunnet står ovenfor. Sparebanken Sør støtter opp om Parisavtalen og andre relevante globale og nasjonale initiativer knyttet til bærekraft.

Som sparebank, med både direkte privat eierskap og samfunnseierskap, er bankens formål å levere konkurransedyktig avkastning til egenkapitalbeviserne, og samtidig skape bærekraftig utvikling og vekst i vår landsdel.

Gaver og sponsorater 2021, MNOK



Skattebidrag 2021, MNOK



Sparebanken Sør bidrar til nærings- og samfunnsutvikling gjennom et aktivt samarbeid med kunder, offentlig, næringsliv, forskning- og utdanningsmiljøer. Bankens bidrar med betydelige midler til en rekke idrett og kulturaktiviteter, samfunnsoppgaver, og bærekraftige aktiviteter for å stimulere til bærekraftig utvikling og vekst i landsdelen.

## 1.2 Rammeverk

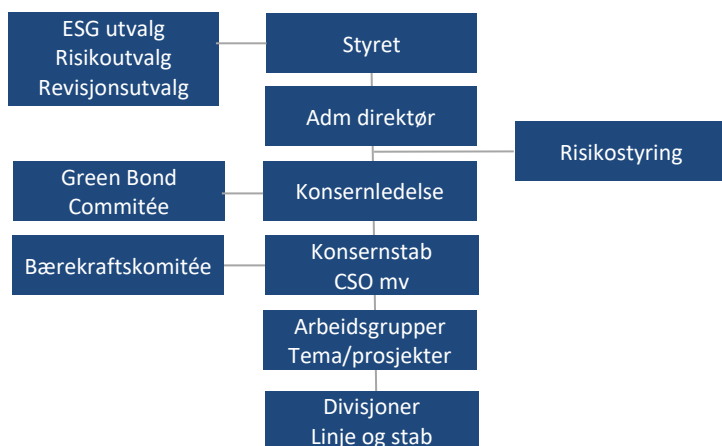
### 1.2.1 Bærekraftsbibliotek

På bankens hjemmesider «Om oss»/«Bærekraft»/»Bærekraftsbibliotek», finnes alle offentlig tilgjengelige rapporter og styringsdokumenter knyttet til ESG området.

<https://www.sor.no/felles/om-sparebanken-sor/samfunnsansvar/barekraftsrapporter/>

### 1.2.2 Organisering

Organisasjonsstrukturen for arbeidet med bærekraft:



Arbeidet med ESG er godt forankret i bankens styre og ledelse. Mer detaljer om organisering og ansvar fremgår av Strategi bærekraft, Bærekraftsbibliotek, kap. 3 side 6.

### 1.2.3 GRI Standard (Global Reporting Initiative)

Denne rapporten har blitt utarbeidet i henhold til GRI standarder: Core Option. GRI er et anerkjent globalt system og rammeverk for bærekraftsrapportering (ESG). GRI indeksen er en integrert del av Bærekraftsrapporten.

### 1.2.4 Faktabok

Faktabok bærekraft er en supplerende del til Bærekraftsrapporten og bankens samlede rapportering av bærekraft. Faktaboken gir en kort oppsummering av sentrale forhold, målsettinger og KPI, samt hvordan GRI og ulike initiativer og prinsipper banken har sluttet seg til, er forankret til de ulike temaene, kfr. Bærekraftsbibliotek.

### 1.2.5 Styringsdokumenter, styrings- og målesystemer

Gode styringsdokumenter og styrings- og målesystemer er en viktig forutsetning for arbeidet med bærekraft. Det er utarbeidet styringsdokumenter på overordnet nivå, og på operativt nivå, innenfor de ulike temaområdene, kfr. Bærekraftsbibliotek.

I tillegg har banken en rekke interne styringsdokumenter, rutiner og retningslinjer til internt bruk, og som av konfidensielle hensyn ikke er offentlig tilgjengelig.

Styringsdokumentene beskriver styringssystemene for de aktuelle temaene, og hvordan disse styres og følges opp. Styringssystemer for de relevante tema er så langt som mulig integrert i bankens ordinære systemer og rutiner.

Banken har etablert KPI (måleparameter) for de ulike tema som fremgår av Scorekort vedlegg 2. Disse følges opp og tiltak for forbedringer iverksettes ved behov. Prioriterte KPI integreres i bankens overordnede risikostyringsrammeverk og kvartalsvise rapporter til styret.

Styringsystemer, KPI og metoder er gjenstand for løpende vurdering, utvikling og revidering. Banken har spesielt fokus på å implementere mål knyttet til prioriterte ESG områder, som klimautslipp, EU taksonomi, samt prinsipper til initiativer banken er tilsluttet. Styringsdokumenter, styringsystemer, mål og metoder, evalueres og revideres gjennom årlige revisjonsprosesser.

## 1.2.6 Scorekort og KPI

ESG område	Indikator	ENH.	2019	2020	2021	Målsetning	
						Mål	Tid
SOSIALE FORHOLD	Andel kvinnelige ledere totalt	%	35,5	38,5	38,9	40 - 60	2025
	Kvinnerns snitt lønn i forhold til menn	%	82,6	83,9	85,9	90 - 110	2025
	Personaltilfredshet	%	81	84	NA	> 80	
	Oppetid kundeløsninger, SLA	%	99,7	99,6	99,77	99,7	
VIRKSOMHETS STYRING	Gaver og sponsorater	MNOK	57,7	47,9	51,7		
	Kundetilfredshetindikator Personmarkedet	Plass nr	6	5	11	Topp 3	
	Kundetilfredshetindikator Bedriftsmarkedet	Plass nr	5	3	7	Topp 3	
	Grønne boliglån, andel	%	NA	NA	18	50	2030
	Grønne lån næringsseidom, andel	%	NA	NA	30	50	2030
	Bærekraftige obligasjoner Likviditetsportefølje	MNOK	680	680	1.495	2.000	2022
	Grønne obligasjoner (emittert)	MNOK	5.100	5.102	5.103		
	Andel leverandører > 1 MNOK som er miljøsertifisert	%		84,8	80,0	100	2025
	ESG Rating, (Lav risiko er ≤ 20 poeng)	Poeng			11,7	≤ 20	
KLIMA OG NATUR	Klimautslipp fra egen virksomhet	tonn CO2	418	273	254		
	Reduksjon klimautslipp fra egen virksomhet, Base line 2017	%		47	50,4	55	2030
	Klimautslipp fra egen virksomhet	tonn CO2			NA	0 (NZE)	2050
	Reduksjon i klimautslipp fra utlån i 2030; Base line 2021	%			NA	40	2030
	Reduksjon i klimautslipp fra utlån i 2050, Base line 2021	tonn CO2			NA	0 (NZE)	2050
	Reduksjon i klimautslipp fra investeringer i 2030, BL 2021	%			NA	40	2030
	Reduksjon i klimautslipp fra investeringer i 2050, BL 2021	%			NA	0 (NZE)	2050
	Energiintensitet	kWh/m2	225	214	233		
	Andel energi fra fornybare energikilder	%			94,1		
Firmabiler som er el-biler	%	46	62	81	100	2023	

\*\* For definisjoner av KPI kfr. Vedlegg 2 Scorekort Definisjoner

En oversikt over bankens samlede KPI (måleparameter), fremgår av vedlegg 2 i denne rapport.

## 1.3 Initiativer



PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING



### 1.3.1 FN Global Compact

Sparebanken Sør er tilsluttet FNs Global Compact. Global Compact er verdens største initiativ for arbeid med bærekraft og samfunnsansvar. Banken rapporterte første Communication on Progress (CoP) Q1 2019.

### 1.3.2 UNEP FI PRB (FNs Miljøprogram - Principles for Responsible Banking)

FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet er en guide som beskriver forpliktelser til ansvarlighet og ambisjoner for handlinger, for å oppfylle bærekraftsmål og Parisavtalen. Sparebanken Sør er signatory i UNEP PRB. For mer informasjon om integrering UNEP PRBs prinsipper, kfr. Bærekraftsbibliotek.

### 1.3.3 UNEP FI PRI (FNs Miljøprogram - Principles for Responsible Investment)






Sparebanken Sør driver ikke egen kapitalforvaltning, og er derfor ikke signatory i UNEP PRI. Banken formidler verdipapirfond fra andre fondsforvaltere og stiller krav til at disse er medlem og etterlever UNEP PRI sine prinsipper.

### 1.3.4 Finans Norge «Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen»

Finans Norge har utarbeidet et veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen med visjon om at finansnæringen i 2030 er lønnsom og bærekraftig. Sparebanken Sør er i kontinuerlig prosess med å integrere disse prinsippene i strategiske og operative prosesser.

### 1.3.5 FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ble vedtatt i 2015 og er en global plan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Sparebanken Sør støtter alle de 17 bærekraftsmål, og har identifisert noen av målene banken har særlig fokus på. Prioriterte bærekraftsmål, viktige tiltak og aktiviteter, illustreres i figuren under.

 <b>5</b> LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE	Likestillingsprogram Varsling og klaging Lik tilgang til finansielle løsninger og produkter
 <b>8</b> ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST	ESG krav til kunder og leverandører ESG krav til utlån, investeringer og finansiering Trygt arbeidsmiljø, nulltoleranse økonomisk krim.
 <b>12</b> ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON	Bærekraftige produkter og tjenester Sirkulærøkonomi, gjenbruk og avfallshåndtering ESG krav til kreditt, investering, finansiering og innkjøp
 <b>13</b> STOPPE KLIMAENDRINGENE	Integrere klima i kredittprosesser TCFD rapport og mål til klimareduksjon Grønt produktrammeverk
 <b>17</b> SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	Medlem UN Global Compact Medlem UNEP PRB/PRI Finans Norge

Mer detaljer om tiltak og aktiviteter i forhold til å støtte opp om prioriterte bærekraftsmål, fremgår under de relevante tema.

### 1.3.6 TCFD (Task force on Climate-related Financial Disclosures) – klimarapportering

TCFD er en supplerende del til Bærekraftsrapporten og bankens samlede rapportering av bærekraft. TCFD rapporten gir en oversikt over bankens klimarapportering, kfr. Bærekraftsbibliotek.

### 1.3.7 PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials)

Sparebanken Sør ble i 2021 partner i PCAF.

PCAF er et globalt samarbeid mellom finansinstitusjoner som arbeider for å harmonisere vurderinger og opplysninger om klimagassutslipp finansiert av lån og investeringer. Gruppen er raskt voksende og består av et stort antall banker og investorer fra hele verden.

### 1.3.8 ESG Rating

Sparebanken Sør ble ESG ratet av Sustainalytics for første gang i 2021. Banken fikk en score på 11,7 tilsvarende lav risiko. Mer detaljer fremgår av figuren under.

## Sparebanken Sør AS

Regional Banks Norway OSL:SOR

ESG Risk Rating

**11.7**

Updated Oct 7, 2021

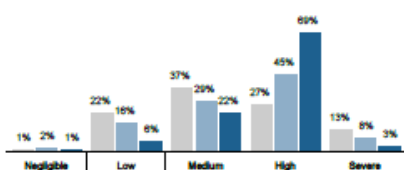
Not available

Momentum

**Low Risk**



ESG Risk Rating Distribution



ESG Risk Rating Ranking

UNIVERSE	RANK	PERCENTILE
	(1 <sup>st</sup> = lowest risk)	(1 <sup>st</sup> = lowest risk)
Global Universe	401/15096	4th
Banks INDUSTRY	40/1070	5th
Regional Banks SUBINDUSTRY	8/432	3rd

## 2 INTERESSENTANALYSE

### 2.1 GRI standard - prosess

Sparebanken Sør gjennomførte i 2019 en prosess med interessent- og vesentlighetsanalyse basert på GRI standarden. Prosessen omfattet kartlegging og kommunikasjon med de mest sentrale interessentene til banken rundt vesentlige temaer. Banken vil kontinuerlig kvalitetssikre og videreutvikle arbeidet med interessentene. Sparebanken Sør har hyppig kommunikasjon med sentrale interessenter, hvor ESG vektlegges.

### 2.2 Interessenter

Interessenter velges ut på bakgrunn av forretningsmessige relasjoner, betydningen de har for Sparebanken Sør, og hvilken påvirkning de har på bærekraft, samfunn og bankens forretningsområder. Sparebanken Sør vurderer løpende relevante interessenter, herunder også potensielle nye interessenter.



## 2.3 Interessentgrupper (102 – 42)

Informasjon om de mest sentrale interessentene:

Interessenter	Arena for dialog	Jevnlig	Årlig	Ved behov	Aktuelle tema	Tiltak
Kunder (personkunder og bedriftskunder).	Kundemøter, arrangementer, seminarer.			X	Produkter, tjenester og pris. Digitale løsninger og distribusjon.	Bærekraftige produkter. ESG i kundesamtaler og kredittprosesser.
Leverandører, innkjøp, IT, eiendom.	Anskaffelse og oppfølging			X	Oppfølging av leveranseavtaler, kvalitet og løsninger, SLA.	Krav til ESG i anbudsprosesser, oppfølging og leverandørsamtaler.
Myndigheter, Norges Bank, Finanstilsynet mm.	Halvårlige møter, ad-hoc møter.	X	X		ESG risiko, status og oppfølging av regulatoriske krav.	Ivareta regulatoriske krav og rapportering.
Ratingbyråer, Investorer, meglere og analytikere.	Møter, arrangementer, ratingprosesser.	X	X		Oppfølging av ESG status, utvikling i markedet, finansiering mv.	Krav og gap ift ESG, rapportere og utsteder grønne obligasjoner.
Ansatte, tillitsvalgte, verneombud.	Medarbeidersamtaler, arrangementer, allmøter.		X		Arbeidsmiljø, likestilling, faglige tema som bærekraft, HMS mv.	Kompetansebygging, medarbeier-undersøkelser og godt arbeidsmiljø.
Eiere, Stiftelsen, Forstanderskap og styre	Styremøter, faste møter generalforsamling.	X	X		Regulatoriske krav, forventninger i marked, operasjonalisere ESG.	Løpende informasjon, oppfølging, rapportering av tiltak og utvikling.
Media, aviser, TV, Radio og sosiale medier.	Kvartalsresultater, markedsføring, tilfeldige møter.			X	Bankens arbeid og aktiviteter ift ESG, lokalsamfunnet.	ESG informasjon på bankens hjemmesider og sosiale media.
Interesseorganisasjoner, UN GC, PRB, FinansNorge.	Faste og tilfeldige møter, arrangementer, prosjekter og kurs	X			Utvikling av ESG, implementere prinsipper, prosjekter, KPI mv.	Prosjekter, kurs, ivareta prinsipper, utvikling og rapportering.
Datterselskaper/ deleide selskaper.	Styremøter, generalforsamling, arrangementer.	X			Utvalgte ESG tema, kompetanse.	ESG og tema på agenda på Styremøter.
Samfunnet for øvrig.	Diverse.			X	Bankens samfunnsrolle, bidrag til utvikling av samfunn og lokalmiljø	Gaver, sponsorater og bankens engasjement i lokalsamfunnet.
Samarbeidspartnere.	Arrangementer, prosjekter, diverse møter og samlinger.			X	Felles samarbeidsområder innen ESG, reguleringer, interesse org.	Diverse samarbeidsprosjekter.



Interessentgruppene er viktige fordi de kan påvirke og gi innspill til hvordan banken skal prioritere arbeidet med ESG, valg av tema, tiltak og prioriteringer.

### 3 VESENTLIGHETS- OG PÅVIRKNINGSANALYSE

#### 3.1 Vesentlighetsanalyse

Arbeidet med å definere vesentlige tema ble gjennomført i flere workshops i 2019 og i tråd med GRI standard. Totalt deltok 15 personer fra banken, bla. administrerende direktør, divisjonsdirektører samt leder og fagpersoner fra relevante forretningsområder.

De vesentlige temaene er valgt ut på bakgrunn av hva våre interessenter mener er viktig, hva som er viktig for Sparebanken Sør i forhold til både risiko og muligheter. Temaene er også valgt ut i forhold til hva som vurderes viktig for samfunnet, mennesker og miljøet. Videre er temaene også valgt ut på bakgrunn av hvilke ESG - tema Sparebanken Sørs forretningsområder har mest negativ påvirkning på, og hvilke tema banken direkte eller indirekte kan påvirke mest positivt.

Bankens kjernevirksomhet består hovedsakelig av utlån, investeringer samt finansiering av egen virksomhet. De vesentlige tema «Ansvarlig utlån» og «Ansvarlige investering/finansiering» er avgrenset til Sparebanken Sør sin kjernevirksomhet. Videre er temaene avgrenset til forhold som banken har direkte ansvar og kontroll med i egen verdikjede, når det gjelder kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Tema «Ansvarlige innkjøp» er del av den eksterne verdikjeden, mens øvrige tema er mer knyttet til interne forhold og compliance. Avgrensninger av tema Klima og Natur fremgår av kapittel 7.

Banken har stor påvirkningskraft gjennom utlån og investeringer, som også utgjør det aller vesentligste av bankens resultater og balanse. Av denne grunn vurderes klima og natur som et av de viktigste områdene både mht. risiko og muligheter, og er det området banken kan ha størst positiv og negativ påvirkning på. Dette omfatter klimautslipp, skade på natur, ressurser og biodiversitet. Banken har også fokus på alle de andre utvalgte tema innenfor sosiale forhold og virksomhetsstyring. Temaene er også valgt ut på bakgrunn av hvilke muligheter det grønne skiftet representerer, eksempelvis innenfor bærekraftige produkter og tjenester.

Ut fra en totalvurdering på bakgrunn av interessentdialog, bankens strategi, selskapsstruktur, finansielle planer mv., vurderes analysen som dekkende også i 2021. Vurdering av vesentlige tema er en kontinuerlig prosess.

Vesentlighetsmatrisen for Sparebanken Sør:

VIKTIGHET FOR INTERESSENTENE	Viktigst	Ansvarlige produkter og tjenester	Ansvarlig kredittgivning Økonomisk kriminalitet Personvern og informasjonssikkerhet	
	Viktigere	Klima og Natur Ansvarlig investering/finansiering Ansvarlige innkjøp Arbeidsmiljø og utvikling av ansatte	Likestilling og mangfold Ansvarlig forretningsvirksomhet	
	Viktig			
		Viktig	Viktigere	Viktigst
VIKTIGHET FOR SPAREBANKEN SAMFUNNET OG SØRS LANGSIKTIGE VERDISKAPNING				

## 3.2 Påvirkningsanalyse (Impact analysis)

Sparebanken Sør gjennomførte i 2021 en påvirkningsanalyse etter mal fra UNEP PRB. Formålet med analysen er å identifisere hvilke positive og negative påvirkninger bankens forretningsmodell har på FNs 17 bærekraftsmål, og prioritere de viktigste områdene.

Personmarkedet - Områder som blir påvirket			
Positiv påvirkning		Negativ påvirkning	
1	Arbeid	1	Klima
2	Inkluderende sunne økonomier	2	Ressursutnyttelse og ressursikkerhet
3	Bolig	3	Inkluderende sunne økonomier
Bedriftsmarkedet - Områder som blir påvirket			
Positiv påvirkning		Negativ påvirkning	
1	Arbeid	1	Klima
2	Ressursutnyttelse og ressursikkerhet	2	Biodiversitet og økosystemer
3	Bolig	3	Avfall

Denne analysen danner sammen med interessentanalysen og vesentlighetsmatrisen grunnlag for prioritering av arbeidet med bærekraft.

For mer informasjon om påvirkningsanalysen, kfr. Bærekraftsbibliotek.

## 4 SOSIALE FORHOLD

### 4.1 Likestilling og mangfold

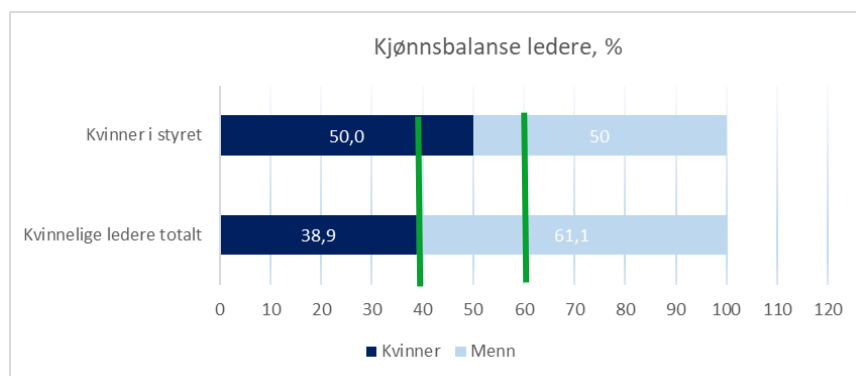
For Sparebanken Sør betyr likestilling og mangfold like rettigheter og like muligheter for alle. Det innebærer at banken skaper trygghet og et inkluderende arbeidsmiljø, der alle verdsettes for sine egenskaper og talenter og alle kan være seg selv.

«Policy likestilling og mangfold» skal bidra til at Sparebanken Sør arbeider for å ivareta likestilling og mangfold i egen organisasjon og ovenfor kunder, samarbeidspartnere og leverandører, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Aktivitet- og redegjørelsesplikten (ARP) innebærer at arbeidsgiver skal rapportere på den faktiske tilstanden, men også iverksette tiltak for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Tiltaksplan for likestilling og mangfold, kfr. vedlegg 3.

Det er opprettet et eget likestillings- og mangfoldsutvalg. Banken arbeider målrettet for å fremme mangfold, hindre forskjellsbehandling og diskriminering. I 2021 ble det gjennomført en undersøkelse blant deltidsansatte om ufrivillig deltid. Resultatet fra undersøkelsen var at ingen av respondentene jobber ufrivillig deltid.

Det er et langsiktig mål å få relativ lik fordeling av kjønn innenfor alle stillingsnivåer og forretningsområder.



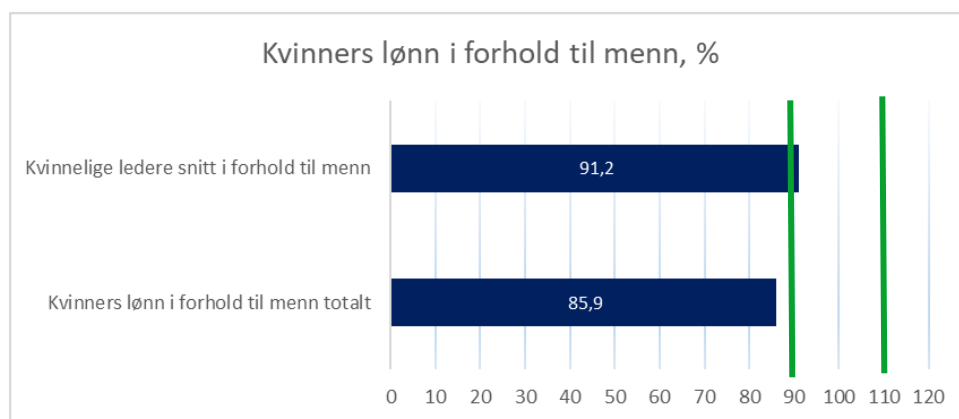
Likestilling og mangfold følges opp i alle deler av virksomheten, og bankens regelverk ivaretar blant annet dette i rekrutterings- og utvelgelsesprosesser. Banken har som målsetting å øke andel ansatte med annen etnisk bakgrunn.

Sparebanken Sør er sertifisert innen likestilling og mangfold gjennom Likestilt Arbeidsliv. Likestilt Arbeidsliv er en regional sertifiseringsordning, for virksomheter som skal bidra til likestilling og mangfold i arbeidslivet. Sertifiseringsordningen omfatter følgende innsatsområder:



Gjennom opplæring bla. i regi av Likestilt Arbeidsliv, bygges kompetanse innenfor likestilling og mangfold.

Sparebanken Sør har som mål å betale lik lønn for arbeid av lik verdi uavhengig av kjønn, og tallene viser en positiv utvikling. I 2021 ble deler av den lokale lønnsporten brukt til likelønnsjusteringer.



#### KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI A1	Diskriminering	Saker	0		0	0	0	✓
KPI A2	Andel kvinnelige ledere	%	40-60	2025	35,5	38,5	38,9	✓
KPI A3	Kvinner snitt lønn i forhold til menn	%	90-110	2025	82,6	83,9	85,9	✓

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Resertifisert i Likestilt Arbeidsliv. Tiltaksplan for Likestilling og mangfold. Policy arbeids- og menneskerettigheter. Opplæring i likestilling og mangfold. Ansatt flere med ikke norsk etnisitet. Økt andel kvinnelige ledere, og kvinners snitt lønn i forhold til menn.	Vurdere/kategorisere ulike stillingstyper innenfor stabsområdet for lettere å kunne gjøre likelønnsbetraktninger. Økt antall ansatte med en annen etnisk bakgrunn enn norsk. Fokus på mangfold i rekruttering. Videreføre arbeidet med tiltaksplan.

## 4.2 Arbeidsmiljø og utvikling av ansatte

### 4.2.1 Arbeidsmiljø og HMS

Sparebanken Sør skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for alle medarbeidere.

«Policy arbeidstaker- og menneskerettigheter» skal bidra til at Sparebanken Sør arbeider for å ivareta arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen organisasjon og overfor kunder, samarbeidspartnere og leverandører, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Banken legger til rette for at balansen mellom jobb, hjem og fritid skal oppleves som god. Sparebanken Sør har ulike goder for ansatte som innskuddspensjon, bonusordninger, subsidierte låneordninger, personalforsikring, reiseforsikring, konto med gebyrfrihet, bedriftshytter og tilbud om kjøp av Egenkapitalbevis til rabatterte pris.

Systematisk Helse-, Miljø- og Sikkerhetsarbeid (HMS) har høy prioritet i Sparebanken Sør. Banken har etablert et godt rammeverk, som blant annet inkluderer personalhåndbok, HMS-håndbok, og flere interne avtalefestede utvalg. Sparebanken Sør er tilsluttet bedriftshelsetjeneste, har helseforsikring for alle ansatte, og har samarbeid med bedriftspsykologtjeneste. Det arbeides kontinuerlig med å legge til rette for et godt arbeidsmiljø, og det benyttes betydelige ressurser for å stimulere ansatte til å opprettholde god helse, gjennom gode arbeidsplasser, fysisk aktivitet og trening.

Arbeidet med HMS følges opp gjennom revisjoner av medarbeidere med særskilt ansvar for HMS.

Banken har en tett oppfølging av sykmeldte arbeidstakere.

#### 4.2.2 Personaltilfredshet

Sparebanken Sør måler personaltilfredshet hvert andre år basert på Kantars personaltilfredshetsundersøkelse. Sparebanken Sør scorer høyt, og har de siste årene scoret over bransjesnittet.

Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler med alle ansatte, med tiltak og videre oppfølging av forbedrings- og utviklingsområder.

#### 4.2.3 Kompetanse- og organisasjonsutvikling

Kunders endring av adferd, teknologiske utvikling, og fokuset på å være en datadrevet bank, fremskynder behovet for kompetanseendring blant de ansatte. Sparebanken Sør er opptatt av å tilrettelegge for at alle medarbeidere får mulighet til faglig utvikling, og at de gis muligheter til å tilegne seg riktig kompetanse i forhold til det arbeidet de skal utføre.

Pandemisituasjonen har preget alle, men har også medført at nye digitale samhandlingsverktøy er tatt i bruk, og har gitt verdifull innsikt i selvledelse og det å lede på avstand. Opplæring og utdanning skjer i samarbeid med både interne og eksterne samarbeidspartnere. Nye læringsmetoder som Teams, og digitale løsninger er tatt i bruk.

Alle ansatte i Sparebanken Sør har gjennom tilgang til bankens digitale læringsplattformer E-guiden, NanoLearning og Workplace muligheter for å hente spesialtilpasset kompetanse fra mer enn 100 kurs. I løpet av det siste året har ansatte benyttet over 2.000 timer på opplæring gjennom disse kanalene.

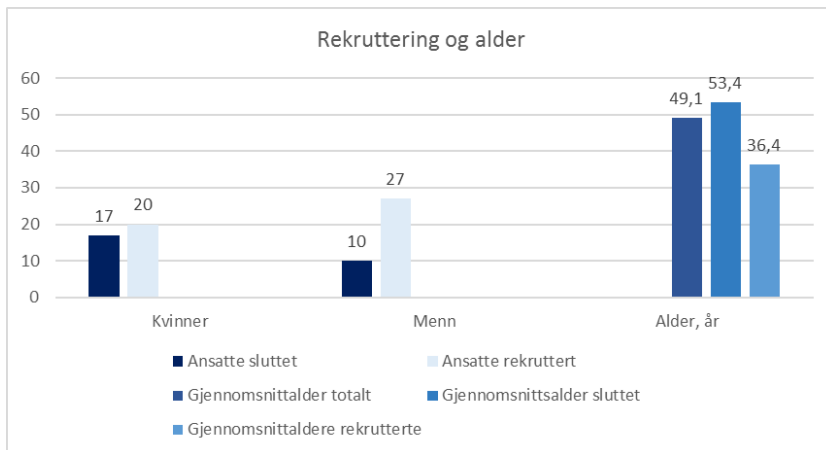
I tillegg er det årlig obligatorisk kurs for opplæring og oppdatering i sentrale tema som etikk, hvitvasking, personvern og informasjonssikkerhet.

## 65t SNITT OPPLÆRING PR ANSATT I 2021

Opplæringen omfatter opplæring i ledelse, fag, produkter mv., men også i spesielle tema. Mer detaljer om opplæring fremgår av Scorekort, seksjon 1.2.

I tillegg har ansatte deltatt i ulike kompetansebyggingsaktiviteter gjennom digitale kurs og seminarer i eksternt regi.

Omstilling, medarbeiderutvikling og rekruttering av ny kompetanse for å bygge en bank for fremtiden, har høy prioritet i Sparebanken Sør.



Av de 47 som ble rekruttert i 2021, har ca. 94 % høyere utdanning.

Sparebanken Sør har bidratt med midler til etablering av nye studieretninger innen økonomi, psykologi og entreprenørskap i regionen.

KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI A4	Sykefravær sum, %	%	≤ 4,0		4,75	2,7	3,7	✓
KPI A5	Personaltilfredshet	%	≥ 80		81	84	NA	
KPI A6	Andel som har hatt medarbeidersamtale	%	100			100*	100*	✓

\*Det er obligatorisk å gjennomføre medarbeidersamtaler årlig, men tallet på 100 % har ikke vært kvalitetssikret i 2020 og 2021.

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
<p>Snitt opplæring pr. ansatt 65 t.</p> <p>Det vesentlige av opplæringen har skjedd gjennom E-læring og digitale kanaler.</p> <p>Oppdatering på autorisasjonsordninger.</p>	<p>Videreføre opplæringsaktiviteter.</p> <p>Personaltilfredsundersøkelse og medarbeider-samtaler.</p> <p>Lederutviklingsprogram for alle ledere.</p> <p>Videreføre «Trainee Sør» ordning.</p> <p>Videreføre «Internship» med UiA (Universitetet i Agder)», hvor studenter får praksis innenfor ulike fagfelt i banken.</p>

## 4.3 Personvern og informasjonssikkerhet

Banken er avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og andre interessenter, og det er derfor avgjørende at banken behandler kundedata og annen informasjon på en trygg måte. Sparebanken Sør behandler personopplysninger og håndterer informasjonssikkerhet i tråd med de lover og rutiner som gjelder, og stiller krav til at våre leverandører og samarbeidspartnere gjør det samme.

### 4.3.1 Personvern

Sparebanken Sør behandler personopplysninger i tråd med Personopplysningsloven herunder Personvernforordningen (GDPR). Regelverket regulerer blant annet bankens innhenting, lagring, bruk og sletting av slike opplysninger. Sparebanken Sørs medarbeidere har lovpålagt taushetsplikt om alle forhold som angår kundene. Det er kun medarbeidere med tjenstlige behov som skal ha tilgang til personopplysninger om kunder. Banken skal ikke innhente andre personopplysninger enn de som er nødvendige for å betjene den enkelte kunde. Kunden kan til enhver tid be om innsyn i opplysninger som er lagret om dem, og kreve utlevering av personopplysninger, samt korrigere opplysninger som ikke er korrekte.

Samtykke til innsamling, bruk og deling av data, er ivaretatt i bankens rutiner og retningslinjer for Personopplysningsloven, herunder GDPR.

## 9 MELDTE SAKER TIL DATATILSYNET VEDR. BRUDD PÅ PERSONVERN 0 PÅLEGG FRA DATATILSYNET

Sparebanken Sør behandler og forvalter store mengder persondata, noe som stiller store krav til bankens håndtering av kundeinformasjon og ivaretagelse av sentrale personvernprinsipper. Personvern handler om å sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til alle personopplysninger som eies, behandles eller forvaltes av banken. Sparebanken Sør har utpekt et personvernombud som skal bistå med å ivareta bankens krav til behandling av personopplysninger.

Det er i tillegg etablert et omfattende rammeverk for GDPR og personvern som benyttes internt i arbeidet med personvern.

### 4.3.2 Informasjonssikkerhet

Sparebanken Sør er en viktig samfunnsaktør, og det er sentralt at bankens løsninger er velfungerende, både direkte for bankens kunder, men også for samfunnet forøvrig.

Bankens rutiner og infrastruktur beskytter både bankens og kundenes personopplysninger herunder også sensitiv informasjon mot cyberangrep. Bankens tjenester, slik som betalingsinfrastruktur (kortbetaling, mobilbank, nettbank, nettbedrift), er en del av bankens kritiske infrastruktur.

Sikringstiltakene som beskytter kundenes personopplysninger og betalingsinfrastruktur, består av solide rutiner, døgkontinuerlig overvåking og moderne sikkerhetsmekanismer. Sentralt i dette arbeidet er «Policy Ledelsessystem for informasjonssikkerhet, ISMS», basert på ISO/IEC 27001.

KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI B1	Pålegg, gebyrer vedr personvern fra Datatilsynet	Antall	0		0	0	0	✓
KPI B2	Oppetid kundeløsninger SLA, %	%	≥ 99,7		99,7	99,6	99,97	✓
KPI B3	Digitale alvorlige bedragerisaker mot banken				NA	0	0	✓

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Diverse opplæringstiltak, herunder obligatorisk opplæring i Personvern og informasjonssikkerhet for alle ansatte. Etablert en rekke rutiner i tilknytning til ISMS. Ny klientplattform, nye sikkerhetsløsninger, 24/7 overvåking og responssystem.	Opplæring for alle medarbeidere i personvern E-læring (NanoLearning). Videreutvikle KPI for informasjonssikkerhet. Videreføre implementering av ISMS. Innføre ny løsning for tilgangsstyring.

## 4.4 Økonomisk kriminalitet

Økonomisk kriminalitet er et alvorlig samfunnsproblem og en trussel mot enkeltpersoner og samfunnet. Bank og finans er viktige bidragsytere i arbeidet med å bekjempe hvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon. Sparebanken Sør har som overordnet mål å bekjempe økonomisk kriminalitet. Banken har nulltoleranse for alle former for økonomisk kriminalitet, og vil medvirke til et næringsliv bygget på rettferdig konkurranse og lovlig virksomhet.

Sparebanken Sørs arbeid med økonomisk kriminalitet er forankret i de lover og forskrifter som gjelder. Banken har et omfattende rammeverk av styringsdokumenter, policyer og retningslinjer, som skal sikre at banken etterlever lovkrav, og forhindrer økonomisk kriminalitet som hvitvasking, svindel og terrorfinansiering.

Bankens «Policy Antikorrupsjon og bestikkelse», gir føringer for bankens holdninger til og arbeid for å hindre korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Transaksjonskontroll er en av hovedoppgavene for å avdekke og analysere mistenkelige transaksjoner som har hatt indikasjoner på mulig hvitvasking/terrorfinansiering. Gjennom 2021 har banken kontrollert et betydelig antall mistenkelige transaksjoner. For de fleste avkreftes mistanken, mens de som det er grunnlag for å granske, rapporteres til Økokrim som forutsatt i hvitvaskingsloven.

Banken har robuste kontroll- og kundetiltak samt gode interne styrings- og kontrollfunksjoner. Gode rutiner, god opplæring og nødvendige ressurser, bidrar til å forhindre at banken benyttes i økonomisk kriminalitet. Arbeidet med økonomisk kriminalitet er krevende, og banken har gjennom det siste året økt ressursene og kompetanse på området.

Som et element i operasjonalisering av ESG i forretningsområdene, er økonomisk kriminalitet integrert i policyer og systemer for oppfølging innenfor områdene kredittprosesser, investering/finansiering og innkjøp.

#### KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI C1	Korrupsjonssaker internt	Antall	0		0	0	0	✓
KPI C2	Bedragerisaker internt	Antall	0		0	0	0	✓
KPI C3	Mistenkelige saker hvitvasking flagget	Antall			8.900	18.900	18.933	
KPI C4	Mistenkelige saker hvitvasking meldt Økokrim	Antall				62	102	

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Gjennomført obligatorisk E-læring innenfor hvitvasking og terrorfinansiering for alle ansatte. Omorganisering og økte ressurser bla. juridisk kompetanse og analytiker. Policy Antikorrupsjon og bestikkelse. Rutine svindelsaker.	Videreføre opplæring i tema for alle ansatte. Videreutvikle KPI og mål. Rutineprosjekt for revidering av hele rammeverket for hvitvasking. Prosjekt for forbedring av transaksjonsanalyse og risikoscoremodell.

## 4.5 Ansvarlige produkter og tjenester

### 4.5.1 Produkter og markedsføring

Sparebanken Sør er opptatt av å ha transparente og forståelige produkter og tjenester, og å markedsføre disse på en etisk måte for at kunden skal kunne ta gode økonomiske valg. Det er strenge krav til produktmerking, tjenesteinformasjon og markedsføring. Det legges stor vekt på rådgivning, kunne tilby kunden trygge og gode produkter, og at salg og markedsføring av produktene gjennomføres på en ansvarlig måte iht. lovgivning. Alle rådgivere har godkjente sertifiseringsordninger i henhold til krav fra Finansnæringens autorisasjonsordninger (FINAUT), og har gjennomført kompetanseoppdateringer som følger av sertifiseringsordningene. Bankens etablerte retningslinjer for kvalitetssikring og risikovurderinger av produkter, systemer og tjenester, og at krav til informasjon, merking og markedsføring etterleves.

Bærekraftige produkter og tjenester er et viktig virkemiddel for å bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål, Parisavtalen og det grønne skiftet. Bankens arbeider aktivt med bærekraftige produkter, og har mål om å øke andelen av bærekraftige aktiviteter i forretningsområdene.

Bruk av anerkjente rammeverk, etisk produktinformasjon og markedsføring skal sikre at produktene tilfredsstillende klassifikasjonskriterier for bærekraftige produkter og tjenester.

Det er etablert retningslinjer og systemer for registrering, behandling og oppfølging av klager knyttet til brudd på lover og retningslinjer for produkter, tjenesteinformasjon, merking og markedsføring.

## 4.5.2 Rammeverk for grønne, sosiale og bærekraftige produkter

Sparebanken Sør har etablert «Rammeverk for grønne, sosiale og bærekraftige produkter». Rammeverket er basert på internasjonale anerkjente prinsipper. Formålet med rammeverket er å utvikle og formidle bærekraftige produkter som et viktig bidrag til det grønne skiftet. Banken vil utvide spekteret av bærekraftige produkter med utgangspunkt i dette rammeverket, og de til enhver tid gjeldende klassifikasjonskriterier, kfr. Bærekraftsbibliotek.

## 4.5.3 Green & Sustainability Bond Framework

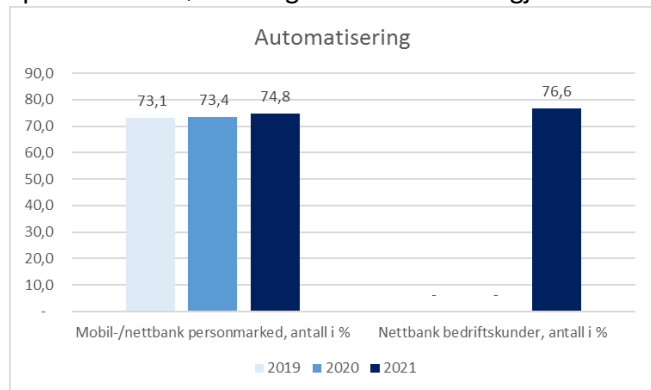
Sparebanken Sør har etablert to obligasjonsrammeverk (2019 og 2022). Rammeverkene er etablert i henhold til ICMA (International Capital Market Association) standardprinsipper for grønne, sosiale og bærekraftige obligasjoner. I rammeverket som ble oppdatert i 2022, er det i tillegg forutsatt at provenyet fra obligasjonsutstedelsene skal allokere til prosjekter som er definert som grønne og bærekraftige i henhold til EU taksonomien. Grønn og bærekraftig finansiering gjør banken i stand til å bidra til realisering av kundenes grønne og bærekraftige prosjekter.

## 4.5.4 Digitalisering

Digitalisering av prosesser og distribusjon av produkter og tjenester, er viktige virkemidler for å bidra til bærekraftig omstilling. Digitale løsninger medfører mer selvbetjening av finansielle produkter og tjenester, og redusert reiseaktivitet. Bærekraftige produkter og aktiviteter vil bidra til å redusere de negative, og øke de positive påvirkningene på ESG - området. Sparebanken Sør skal videreføre arbeidet med å tilrettelegge løsninger som kan bidra til en mer bærekraftig utvikling.

Sparebanken Sør er medlem i Digital Samhandling Offentlig og Privat (DSOP), som er et samarbeid om å digitalisere og effektivisere viktige prosesser i samfunnet. Dette samarbeidet bidrar til å realisere flere av FNs bærekraftsmål.

Sparebanken Sør er langt fremme når det gjelder automatisering av finansielle produkter og tjenester.



Mobil- og nettbanktall reflekterer aktive brukere av mobil- og nettbank som prosent av aktive kunder, (engasjement over kr 1000).

### KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI D1	Tapte saker brudd på produkt-, tjenesteinformasjon	Antall	0		0	0	0	✓
KPI D2	Tapte saker brudd på markedskommunikasjon	Antall	0		0	0	0	✓

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Grønt, sosialt og bærekraftig produktrammeverk. Oppdatert Green & Sustainable Bond Framework. Revidert rutine risikovurdering produkter, tjenester, prosesser og systemer.	Utarbeide Policy produkt- og tjenesteinformasjon og markedsføring av produkter og tjenester. Videreutvikle digitale tjenester og bærekraftige produkter.



## 5 VIRKSOMHETSSTYRING

### 5.1 Ansvarlig forretningsvirksomhet

Sparebanken Sør skal opptre ærlig og transparent. All virksomhet i Sparebanken Sør utøves til enhver tid innenfor gjeldende lover og forskrifter, og banken stiller krav til at kunder, leverandører og samarbeidspartnere også følger relevant lovverk og internasjonale konvensjoner i de land de opererer i. Virksomhetsstyringen skal utøves slik at banken ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, uakseptable klimagassutslipp, alvorlig skade på natur eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske og uansvarlige.

Sparebanken Sør har tilsluttet seg flere nasjonale og globale initiativer for å bidra til å oppfylle ulike viktige målsettinger innenfor ESG området.

#### 5.1.1 Etikk

Sparebanken Sør har etiske retningslinjer som skal sikre at alle deler av organisasjonen forstår og hensyntar den etiske standarden. De etiske retningslinjene gjelder for alle ansatte, og beskriver blant annet hvordan ansatte skal håndtere utfordringer knyttet til inhabilitet og interessekonflikter, deltakelse i annen næringsvirksomhet, samt handel med finansielle instrumenter. De etiske retningslinjene gjennomgås årlig av alle ansatte. Gjennom autorisasjonsordningene for bankens rådgivere gjennomføres det også årlig oppdatering på etikk.

Det har vært holdt oppdateringskurs i bankens etiske retningslinjer i alle avdelinger.

#### 5.1.2 Kundeklager

Banken har gode systemer og rutiner for håndtering av kundeklager, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Klager kan komme gjennom flere kanaler og det er etablert gode løsninger for å motta, registrere, håndtere og rapportere klager samt iverksette eventuelle tiltak. I 2021 er det rapportert totalt 70 kundeklager. De fleste er avsluttet uten ansvar for banken, mens det på noen kundeklager er inngått forlik med kunden hvor samlet utbetalinger fra banken i 2021 utgjør ca. NOK 86.000,-.

#### 5.1.3 Varsling

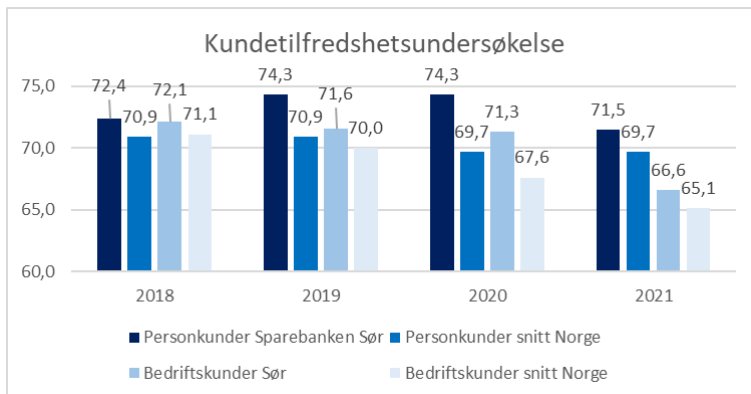
Sparebanken Sør skal være en trygg og god arbeidsplass. Banken ønsker å legge til rette for en åpen ytringskultur, og har etablert egne varslingsrutiner for å forebygge, avdekke og rette opp i kritikkverdige forhold. Ansatte oppfordres til å varsle dersom de blir kjent med, eller selv opplever kritikkverdige forhold. Det er også etablert en rutine for at eksterne tredjeparter kan varsle. Bankens varslingsrutiner, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Varsling kan skje gjennom flere kanaler også anonymt. Anonyme varsler går direkte til en uavhengig ekstern tredjepart, BDO AS. Det er etablert gode rutiner for rapportering, oppfølging og tiltak. I 2021 er det registrert 4 varsler som er behandlet i henhold til bankens varslingsrutiner. Det er iverksatt tiltak på alle varslingssakene.

#### 5.1.4 Kundetilfredshet

Ansvarlig og etisk forretningsvirksomhet i alle ledd er viktig for tillit og gode kunderelasjoner.

Selv om banken i 2021 ikke oppnår ambisjonen om å være blant de tre bankene som scorer høyest, scorer banken høyt på kundetilfredshet i EPSI Norges årlige bankundersøkelse. Banken ligger over bransjesnittet for både personkunder og bedriftskunder.



### 5.1.5 ESG Reguleringer

I 2019 la EU frem sin grønne vekststrategi «EUs Green Deal» med en målsetning om å sikre mer bærekraftig økonomisk utvikling med mindre forurensning og lavere klimagassutslipp, bedre helse, økt livskvalitet og nye arbeidsplasser. I kjølvannet av Green Deal har EU etablert en rekke tiltak og regelverk som treffer finanssektoren. Som medlem av EØS-avtalen er det naturlig at det norske markedet følger tett med hva som skjer i EU. Sparebanken Sør vil bli truffet av en rekke kommende tiltak for bærekraftig finans i den nærmeste tiden. Banken har startet et større tverrfaglig prosjekt for å imøtekomme de nye kravene og etablere eierskap til det videre arbeidet.

#### Pågående bærekraftarbeid i banken i 2022

Like før jul startet banken opp et tverrfaglig prosjekt med aktiv involvering fra ulike forretningsområder. Målsetningen med prosjektet er å øke kompetansen på bærekraftig finans, slik at banken kan fortsette å utvikle sitt bærekraftarbeid i lys av de kommende regelverkene. I prosjektet ser banken spesielt på EU-taksonomien og offentliggjøringsforordningen, redegjørelse om Samfunnsvar iht. til Regnskapsloven §3.3c, og Åpenhetsloven.

EU-taksonomien er omfattende og krever arbeid med datainnhenting, oppdatering av systemer og rapporteringsløsninger. Banken har nylig igangsatt et arbeid med å kartlegge Taksonomi-eligibility eksponeringen i utlånsporteføljen, for å kunne avdekke hvilke økonomiske aktiviteter som blir truffet av taksonomien, og for deretter å kunne beregne Green Assets Ratio (GAR), dvs. hvor stor andel av forretningsvolumet innenfor utlån og investeringer som tilfredsstiller kravene i EU-taksonomien.

Videre arbeider banken med å etablere en god arbeidsmetodikk for å sikre den kommende rapporterings- og opplysningsplikten. Banken vil jobbe med prosedyrer for integrering av bærekraftsrisiko inn i sine investeringsbeslutninger. Banken forplikter seg til å ikke drive med feil markedsføring av bærekraftige produkter. En tydelig arbeidsstrøm i prosjektet er kommunikasjon og markedsføring som skal sikre at opplysningene om bærekraftige produkter skal samsvare med taksonomien, samt sikre at opplysningene offentligjøres på selskapets hjemmeside og i annen periodisk rapportering.

I lys av de nye endringene som kom i regnskapsloven § 3-3c i juli. 2021 vil banken jobbe videre med foretakets vurdering av vesentlig bærekraftsrisiko. Arbeidet med å integrere bærekraftsrisiko i forretningsområdene, aktsomhetsvurderinger og risikovurdering er dynamisk. Banken har allerede gjort en del arbeid på klimarisiko, nevnt i kap. 7.4, og vil videre jobbe med dette. Banken viser til arbeidet med aktivitet- og redegjørelsesplikten (ARP) som tar for seg en del av § 3-3c, som omtales nærmere i kap. 4. For å imøtekomme de nye kravene i Åpenhetsloven vil banken etablere ulike arbeidsprosesser som tar for seg intern og ekstern styring og sikre gode prosesser og rapportering for etterlevelse av det kommende regelverket.

I EU arbeides det med å inkludere bærekraftsrisiko i bankenes kapitalkravdirektiv. Den europeiske banktilsynsmyndighetene, EBA, har fått i oppgave av EU kommisjonen å vurdere hvorvidt det bør gjøres justeringer i bankenes kapitalkrav Pilar 1 og Pilar 2 som følge av ESG faktorer. Det forventes at EBA vil komme med sitt endelige råd i 2023. Sparebanken Sør vil arbeidet videre med hvordan ESG-risiko skal vurderes som en del av foretakets eksisterende risikostyring og risikoappetitt, og vil følge tett med på arbeidet til EBA.

#### KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI E1	Kundetilfredshetindikator personmarked	Plass nr	≤ 3		6	5	11	X
KPI E2	Kundetilfredshetindikator bedriftsmarked	Plass nr	≤ 3		5	3	7	X
KPI E3	Klagesaker tapt i Finansklagenemda	Antall	0		0	0	0	V
KPI E4	Varslingsaker interne og eksterne	Antall	0		0	0	4	X
KPI E5	ESG Rating Sustainalytics, Lav risiko ≤ 20 poeng	Poeng	20				11,7	V

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
<p>Oppdateringskurs i bankens etiske retningslinjer i alle avdelinger</p> <p>Gjennomført påvirkningsanalyse (Impact analysis) iht. UNEP PRB.</p> <p>ESG Rating med resultat Low Risk.</p> <p>Etablert og implementert flere policydokumenter og retningslinjer innenfor ESG.</p> <p>Etablert prosjekter for å ivareta EU taksonomi og ESG reguleringer.</p>	<p>Videreføre arbeidet med å implementere UN Global Compact, UNEP PRB og Finans Norges prinsipper.</p> <p>Videreføre arbeidet med ESG reguleringer.</p> <p>Tilrettelegge løsninger for EU taksonomi.</p> <p>Kundetilfredshetsmålinger i regi av EPSI.</p> <p>Videreføre operasjonalisering av ESG i forretningsområdene.</p> <p>Videreutvikle styringssystemer, mål og metoder.</p>

## 5.2 Ansvarlig kredittgivning

Ansvarlig kredittgivning betyr for Sparebanken Sør å ivareta klima og natur, sosiale forhold og god virksomhetsstyring i kredittgivningen og forvaltningen. Hovedformålet er å oppnå god langsiktig avkastning med et akseptabelt risikonivå, samt å bidra til bærekraftig utvikling.

Utlån til personkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet, og er det området som banken kan ha størst positiv påvirkning på i forhold til bærekraftig utvikling. Spesielt gjelder dette bedriftsmarkedet, innenfor området klima og natur.

Strategiske føringer for arbeidet med utlånsporteføljen:

- Redusere negative påvirkninger som utlånsporteføljen har på klimautslipp, natur, sosiale forhold og virksomhetsstyring primært gjennom tiltak til forbedringer og bærekraftige produkter, men også gjennom eksklusjonskriterier til bransjer og kunder.
- Bidra til å øke kunnskap om ESG og til at kunder tar mer bærekraftige valg.
- Styre bankens ESG-risiko iht. risikomål og risikotoleranse.
- Utnytte muligheter til økt inntjening gjennom nye produkter, tjenester, bransjer og markeder som følge av det grønne skiftet.

Et viktig element i bærekraftig utvikling, er å øke andelen av bærekraftige aktiviteter, produkter og tjenester. Bankens «Policy ansvarlig kredittgivning» skal sikre at bransjer og kunder som er forbundet med krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, uakseptable klimagassutslipp, alvorlig skade på natur og miljø, eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske og uansvarlige, ikke skal være representert i bankens utlånsportefølje, kfr. Bærekraftsbibliotek.

## 5.2.1 Klimautslipp

Banken har benyttet PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) data og metode basert på balanse, for beregning av klimautslipp fra Bedriftsmarked. For «Boligeiendom» i privatmarkedet har banken benyttet energiklasser for beregning av CO<sub>2</sub> utslipp. For øvrige lån i privatmarkedet, som utgjør en svært liten del av lån til privatmarkedet, er det benyttet samme utslippsfaktorer som for boliglån.

Næring	Sum Utlån MNOK	Scope 1 Tonn CO <sub>2</sub>	Scope 2 Tonn CO <sub>2</sub>	Scope 3 Tonn CO <sub>2</sub>	Scope 1,2 og 3, Tonn CO <sub>2</sub>	Tonn CO <sub>2</sub> pr MNOK Utlån
<b>Personkunder</b>						
Boliglån	75.736				156.774	2,07
Øvrige lån og kreditter	1.813				3.753	2,07
<b>Personkunder</b>	<b>77.549</b>				<b>160.526</b>	<b>2,07</b>
Jordbruk og tilknyttede tjenester	861	113.354	112	31.709	145.175	168,61
Skogbruk og tilknyttede tjenester	171	2.495	13	3.067	5.576	32,60
Fiske, fangst og akvakultur	465	5.995	48	11.915	17.959	38,62
Bergverksdrift og utvinning	51	2.121	6	2.155	4.282	83,39
Industri	741	7.145	169	32.701	40.015	54,00
Energiproduksjon og forsyning	48	48	0	75	123	2,59
Vann- avløp og renovasjon	80	5.071	14	5.111	10.196	127,42
Oppføring bygninger/bygg og anlegg	5.358	13.148	288	291.899	305.335	56,99
Varehandel	1.519	20.646	53	29.233	49.933	32,87
Transport	594	5.283	100	40.456	45.840	77,17
Hotell, restaurant og reiseliv	430	4.903	153	11.361	16.417	38,18
Informasjon og kommunikasjon	152	214	10	1.473	1.697	11,19
Finansiering og forsikring	233	836	5	1.455	2.296	9,85
Omsetning og drift av fast eiendom	21.144	16.722	2.939	72.379	92.040	4,35
Faglig tjenesteyting	478	7.131	46	12.496	19.673	41,11
Forretningsmessig tjenesteyting	343	8.919	36	13.861	22.816	66,53
Offentlig forvaltning	2	1	1	23	25	13,79
Undervisning	1.328	1.021	518	12.967	14.507	10,92
Helse og sosialtjenester	2.055	2.730	2.794	50.577	56.102	27,30
Kulturell virksomhet	429	770	192	14.959	15.920	37,09
Annen tjenesteyting	3.018	31.994	1.941	72.035	105.970	35,11
<b>Bedriftskunder</b>	<b>39.500</b>	<b>250.550</b>	<b>9.438</b>	<b>711.908</b>	<b>971.896</b>	<b>24,60</b>

Sparebanken Sørs utlånsportefølje består hovedsakelig av kunder med lave klimautslipp. Det er lite tallgrunnlag tilgjengelig for å benchmarke klimautslipp fra utlånsporteføljen. Tidligere beregninger basert på data om klimautslipp fra SSB, indikerer at bankens klimautslipp fra utlån ligger vesentlig lavere enn snittet av finansbransjen, noe bransjesammensetningen også indikerer.

Banken vil arbeide for å forbedre data og metoder for beregning av klimautslipp fra utlånsporteføljen.

## 5.2.2 Risiko og muligheter

ESG representerer både risiko og muligheter. Risiko først og fremst gjennom svekket inntjening og/eller økte tap som følge av manglende evne eller vilje til omstilling til et lavutslipp samfunn. Fysisk risiko som følge av mer ekstremvær, kan også medføre økte tap. Muligheter som følge av nye forretningsområder gjennom tilgang til ny teknologi, markeder, bransjer, kunder og produkter.

Gjennom å stille krav til klimautslipp fra utlån, samt å øke andelen bærekraftige produkter, kan banken redusere og styre ESG-risiko.

Globale og nasjonale reguleringer og initiativer herunder EUs Green Deal og EUs taksonomi, vil føre til en sterk vridning mot mer bærekraftige finansielle aktiviteter, produkter og tjenester i tiden fremover.

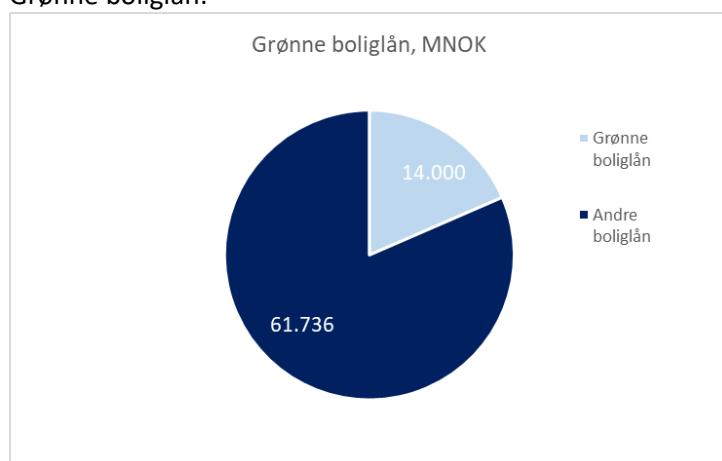
### 5.2.3 Personmarked

Det vesentlige av utlån i personmarkedet er lån til bolig. ESG-risikoen i personmarkedet er primært knyttet til klima og natur, dvs. klimaendringer og naturkatastrofers påvirkning på verdien av våre pantobjekter i tilknytting til boligfinansiering.

Personmarkedets negative påvirkning på ESG-området, er relativt begrenset, og i det vesentlige knyttet til klimautslipp fra energiforbruk til boliger, adferd og forbruksmønstre.

Det er viktig å ha gode retningslinjer og løsninger både for å håndtere risiko, og for å redusere den negative og øke den positive påvirkningen på ESG. Som et ledd i dette tilbyr Sparebanken Sør «Grønne boliglån».

Grønne boliglån:



Sparebanken Sør har i dag en portefølje av «Grønne boliglån» iht. bankens rammeverk på ca. 14.000 MNOK. Tallet er vurdert noe forsiktig av hensyn til datagrunnlaget samt usikkerhet knyttet til fremtidig regelverk. Banken har ambisjoner om å øke andelen av grønne boliglån.

Sparebanken Sør har en portefølje av billån på ca. 780 MNOK som formidles gjennom Brage Finans AS. Tabellen under viser andelen av grønne biler (EI) som finansieres.

Privatbiler (billån og leasing)	Salg '2020	Salg '2021	Portefølje
Sum finansiering bil, MNOK	NA	409,0	779,5
Grønn finansiering bil (EI), MNOK	NA	104,2	185,6
Grønn finansiering bil (EI), %	NA	25,5	23,8

Banken tilbyr også sosiale produkter til unge i etableringsfasen (BSU og Boligspare, Førstehjemslån) til gunstige betingelser.

KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021 Base line	Måloppnåelse
KPI F1	Grønne boliglån, årlig vekst	%	≥ 10	Årlig				
KPI F2	Grønne boliglån, andel	%	≥ 50	2030			18	

## 5.2.4 Bedriftsmarked

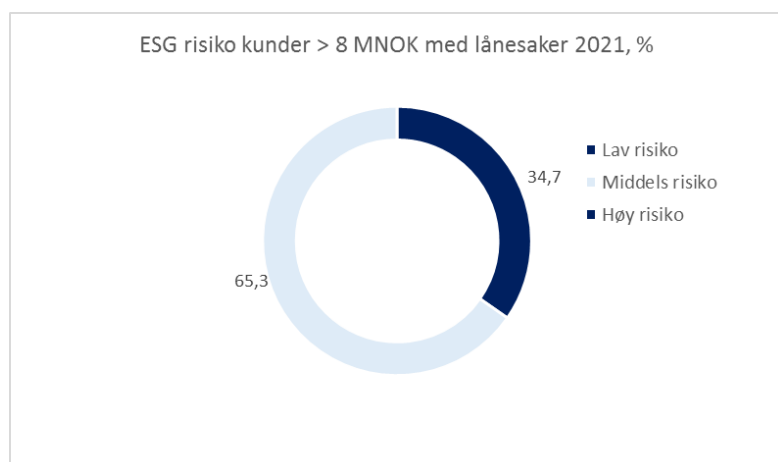
Bankens portefølje innen bedriftsmarkedet består av ulike bransjer hovedsakelig innen SMB-segmentet. Den største bransjen målt i utlånsvolum er næringseiendom.

ESG-risikoen i bedriftsmarkedet er primært knyttet til økte tap og redusert inntjening for banken som følge av klima- og naturrelaterte forhold. Slike forhold vil kunne ha stor påvirkning på banken, kunder og bransjer mht. fysisk risiko og omstillingsrisiko. Dette kan medføre endringer i tilgang og pris på klimautslipp, innsatsfaktorer, markeder samt etterspørsel etter produkter, og evne til å overleve.

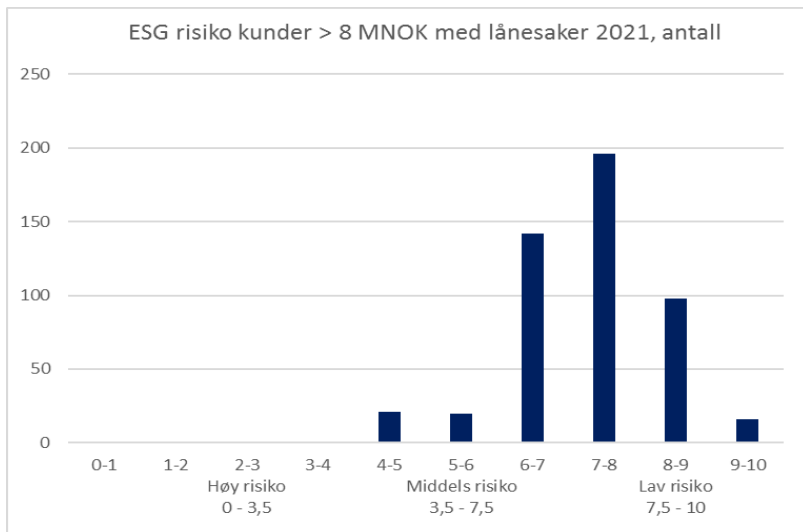
Sparebanken Sør har integrert en ESG-modul, med spesielt fokus på klima i bankens kredittprosesser. Modulen er obligatorisk for alle lånesaker på kunder med engasjement > 8 mill. Modulen gir en risikoklasse for ESG-risiko, basert på en vektet score av klima, natur, sosiale forhold og virksomhetsstyring. ESG-risikoklasse danner grunnlag for styring av prosess, fullmakter og pris. Hensikten er å kartlegge kundene og lånesøknadens ESG-risiko, samt å kunne iverksette tiltak for å redusere kundens ESG risiko.

Data fra ESG-modulen tilrettelegges for rapportering på sak, kunde og portefølje.

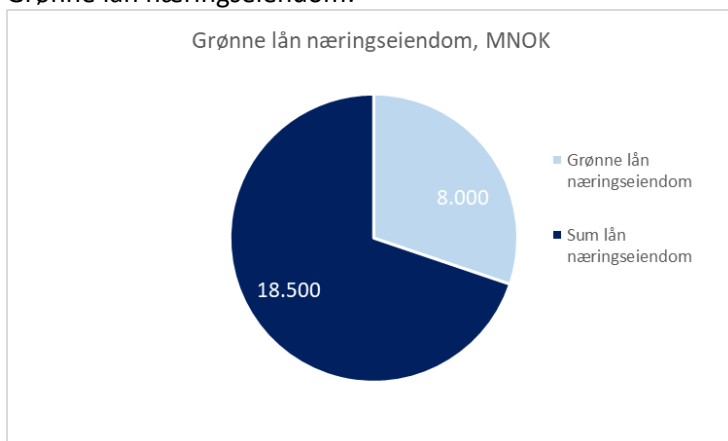
Modulen ble implementert i april 2021. Figuren under viser hvordan ESG-risikoen fordeler seg på risikoklasser på kunder med engasjement eller søknad > 8 MNOK, og som har hatt lånesaker i 2021. Resultatene må betraktes med forsiktighet, da bankens og kundeansvarliges erfaring med ESG modulen er kortvarig, samt at analysegrunnlaget er begrenset. Det arbeides også med forbedringer av ESG-modulen. Resultatene indikerer imidlertid at det er relativt lav ESG-risiko i de saker som er analysert, noe som samsvarer godt med vår bransjesammensetning, og analyser av klimautslipp.



Figuren under viser en mer granulert fordeling av risikoklasser basert på poeng.



### Grønne lån næringsseidom:



Sparebanken Sør har i dag en portefølje av «Grønne lån til næringsseidom» iht. bankens rammeverk på ca. 8.000 MNOK.

Tallet er vurdert noe forsiktig av hensyn til datagrunnlaget, samt usikkerhet knyttet til fremtidig regelverk. Sør har ambisjoner om å øke andelen av grønne lån til næringsseidom.

Sparebanken Sør har en portefølje av lastebiler og anleggsmaskiner på ca. 1.174 MNOK som formidles gjennom Brage Finans AS. Tabellen under viser andelen av grønne biler (EI) som finansieres.

Lastebiler og anleggsmaskiner (leasing)	Salg '2020	Salg '2021	Portefølje
Sum lastebiler/anleggsmaskiner, MNOK	NA	476,8	1173,7
Grønne lastebiler/anleggsmaskiner, MNOK	NA	18,4	28,3
Grønne lastebiler/anleggsmaskiner, %	NA	3,9	2,4

### KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021 Base line	Måloppnåelse
KPI F3	Grønne lån næringsseidom, årlig vekst	%	≥ 10	Årlig				
KPI F4	Grønne lån næringsseidom, andel	%	≥ 50	2030			30	

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Integrert ESG modul i kredittprosesser BM.	Videreutvikle ESG-modul i kredittprosesser BM.

<p>Økt kunnskap om ESG risiko hos alle medarbeidere i bedriftsmarkedet gjennom opplæring. Etablert KPI til grønne boliglån og grønn næringseiendom. Etablert «Grønt boliglån unge». Gjennom ESG analyse og spørsmålsstillinger bidra banken til at kunden tar ESG risiko på mer alvor.</p>	<p>Øke andel BM-kunder som blir ESG-klassifisert, (opp mot 100%). Få mer ESG-informasjon integrert automatisk i bankens sakssystemer for både PM og BM. Videreutvikle styringsmål og KPI er for ESG. Integrere ESG KPI er i bankens overordnede risikorammeverk og risikorapportering. Videreføre opplæring i ESG-risiko. Øke andel av bærekraftige aktiviteter, produkter. Vurdere løsninger for ESG og klimarisiko i kredittgivning boliglån. Vurdere klimakalkulator i PM.</p>
--	---

## 5.3 Ansvarlig investering og finansiering

Investering er et viktig forretningsområde for Sparebanken Sør, som banken kan ha stor positiv påvirkning på i forhold til bærekraftig utvikling. «Policy ansvarlige investeringer og ansvarlig verdipapirvirksomhet», skal sikre at fondsproduktene som Sparebanken Sør formidler er bærekraftige og i tråd med de krav og forutsetninger som stilles til ESG, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Finansiering av bankens er et stort og viktig arbeid, men defineres ikke som et eget forretningsområde.

Ansvarlig investering/finansiering innebærer å ivareta miljø, sosiale forhold og god virksomhetsstyring i forvaltningen. Investering-/finansieringsvirksomheten skal gjøres slik at banken ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, uakseptable klimagassutslipp, alvorlig skade på natur og miljø, eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske og uansvarlige.

Sparebanken Sør har som målsetting å oppnå bærekraftig lønnsomhet i sine investeringer og skal ha et konkurransedyktig tilbud av finansielle instrumenter til sine kunder, samtidig som banken oppfyller sine ESG ambisjoner.

### 5.3.1 Investeringer i likviditetsportefølje

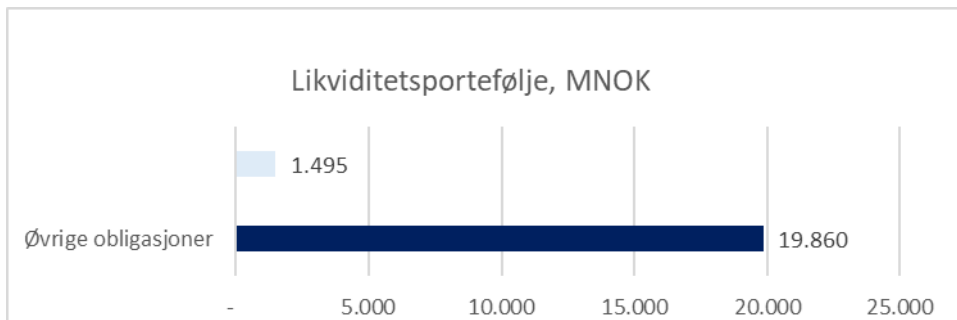
For å kunne styre konsernets likviditetsrisiko i henhold til styrevedtatte målsettinger, har Sparebanken Sør etablert en likviditetsportefølje bestående av særskilt likvide rentebærende verdipapirer med høy kredittkvalitet. Sammensetningen av porteføljen følger av lovpålagte krav og av styrevedtatte retningslinjer. Investeringene gjennomføres i verdipapirer som handles i etablerte markeder, hvor obligasjonsutstederne er underlagt myndighetskrav til ESG. Dette omfatter retningslinjer knyttet til økonomisk kriminalitet og terrorfinansiering, og til menneske- og arbeidstakerrettigheter. Utstederne som det investeres i er i tillegg hjemmehørende i regioner hvor miljø-, natur- og klimarisiko vektlegges.

Sparebanken Sør ønsker å bidra til at finansmarkedet kanalisere investeringer til bærekraftig virksomhet. Bankens har som ambisjon å øke andelen grønne investeringer i likviditetsporteføljen, hensyntatt aktuelle myndighetspålegg.

Porteføljens ESG-risiko skal vurderes periodisk, og minst en gang pr. år. Dersom kontrollen avdekker brudd på bankens retningslinjer, skal bakgrunnen for, og alvorlighetsgraden på bruddet vurderes. Grundig vurdering av underliggende forhold og bakgrunnen for ESG-brudd, skal nøye vurderes før eventuell realisasjon iverksettes.

Bankens likviditetsportefølje vurderes å innebære lav risiko for brudd på bankens ESG-retningslinjer.





Sparebanken Sør har ambisjoner om å øke andelen av bærekraftige investeringer i likviditetsporteføljen.

KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI G1	Bærekraftige obligasjoner Likviditetsporteføljen	MNOK	2.000	2022		650	1.495	

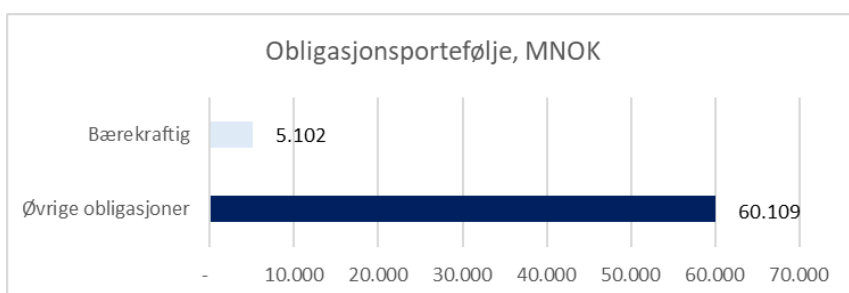
### 5.3.2 Finansiering

Sparebanken Sør har etablert et særskilt obligasjonsrammeverk, «Green Sustainability Bond Framework», som setter rammene for hvordan emisjon av bærekraftige obligasjoner, som utstedes av banken eller av boligkredittforetaket skal gjennomføres.

Retningslinjene i rammeverket følger finansmarkedets etablerte standarder for slike obligasjonsutstedelser. Ved bruk av rammeverket forplikter banken seg overfor obligasjonsinvestorene å benytte provenyet fra obligasjonsfinansieringen til grønne og bærekraftige formål. Rammeverket definerer hvilke bærekraftige virksomheter, kapitalen kan kanaliseres til. Det vektlegges at retningslinjer etablert i EUs bærekrafttaksonomi og bankens rammeverk for bærekraftige utlånsvirksomhet skal reflekteres i obligasjonsrammeverket.

Gjennom utstedelse av bærekraftige obligasjoner mot en stor investorbase i inn- og utland, bidrar Sparebanken Sør til det grønne skiftet. Banken vil gjennom bærekraftig finansaktivitet også fokusere på muligheten til gjennom kredittprosessene å påvirke utlånskundernes ESG valg.

Sparebanken Sør Boligkreditt AS har emittert en Green Covered Bond på EUR 500 mill. Av bankens «Impact- og allocation report», fremgår det hvordan obligasjonsfinansiering er benyttet, kfr. Bærekraft, Green Sustainability Bond Framework.



KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI G2	Bærekraftige obligasjoner emittert	MNOK			5.100	5.103	5.102	

Banken har ingen mål til emitterte bærekraftige obligasjoner, men har ambisjoner om å øke andelen

### 5.3.3 Investeringer i datterselskaper og selskaper banken har eierposisjoner i

I konsernet Sparebanken Sør inngår bankens hel- og deleide selskaper. Sparebanken Sør Boligkreditt AS er tett integrert med bankens finansvirksomhet. I tillegg har Sparebanken Sør betydelige eierposter i Sørmegløren AS, Frende Holding AS, og Brage Finans AS, som også konsolideres inn i resultat- og balanseregnskapet.

Banken har også andre eierposisjoner i selskaper som er av strategisk betydning for bankens forretningsvirksomhet, hvorav VIPPS er en av de viktigste.

Sparebanken Sør vektlegger at selskaper som banken har vesentlige eierposisjoner i, skal etterleve bankens retningslinjer for bærekraftig virksomhet. Sparebanken Sør har som målsetting å være en positiv bidragsyter til å øke selskapenes bærekraftfokus og ønsker å stimulere til bærekraftig utvikling gjennom investeringsbeslutninger. ESG skal derfor vektlegges når banken har mulighet for aktiv eierskapsutøvelse, og eierpostens størrelse og viktighet for banken tilsier det.

Av bankens retningslinjer fremgår det hvordan bankens eierskapsutøvelse i selskaper hvor banken har reell innflytelse skal følges opp, og hvordan eventuelle brudd på disse skal håndteres.

### 5.3.4 Investeringer gjort av fondsforvaltere i fondsprodukter banken formidler

Sparebanken Sør driver ikke fondsforvaltning i egen regi, men formidler fondsprodukter gjennom Norne Securities. Gjennom det deleide produktselskapet Norne Securities, formidler banken fond fra anerkjente fondsforvaltere som er tilsluttet UNEP FI PRI (FN Principles for Responsible Investment) og forholder seg til investeringsprinsippene i UNEP FI PRI.

Sparebanken Sør stiller krav til at Norne Securities formidler fond som etterlever krav i bankens «Policy til ansvarlige investeringer og ansvarlig verdipapirvirksomhet». Norne Securities har bekreftet at alle fond de formidler etterlever bankens policy. Sparebanken Sør har «Produktstyringsrutine» for håndtering og godkjenning av fondsprodukter. Ved endringer i tjenestetilbud vektlegges i økt grad prinsipper for bærekraftige investeringer. I 2020 ble ESG lagt til i bankens produktgodkjenningsrutine. Ved utvidelser av eksterne fond er det stort fokus på bærekraftige alternativer.

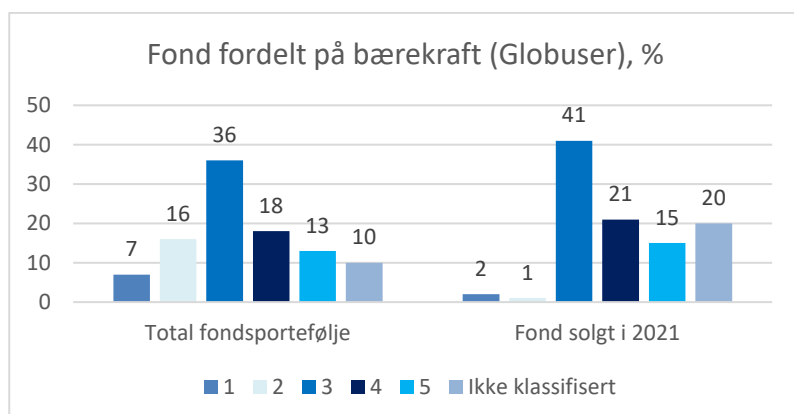
Norne Securities er i prosess med å ESG-klassifisere fondsproduktene som Sparebanken Sør formidler gjennom Norne Securities og fondene har pr. 31.12.2021 følgende klassifisering mht. bærekraft.

	Antall globuser					Ikke klassifisert
	1	2	3	4	5	
Fond antall, %	8	10	31	16	6	29

\* 5 globuser gis til fond som er blant de 10 % beste i sin fondskategori, og 1 globus gis til fond som er blant de 10 % svakeste i sin fondskategori, basert på Morningstar sin definisjon.

EUs taksonomi ble vedtatt gjennom EU-forordning sommeren 2020 og legger retningslinjer/rammeverk for kriterier for å avgjøre om en økonomisk aktivitet kan anses bærekraftig. Alle verdipapirforetak må klassifisere om investeringer (et fond) er bærekraftig i henhold til klassifikasjonskriteriene i rammeverket.

Porteføljen av fond som Sparebanken Sør har formidlet, og nysalg av fond som er formidlet i 2021, fordelt på bærekraft basert på antall globuser, (klassifisering av bærekraft), fremgår av figuren under.



\* 5 globuser gis til fond som er blant de 10 % beste i sin fondskategori, og 1 globus gis til fond som er blant de 10 % svakeste i sin fondskategori basert på Morningstar sin definisjon.

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
ESG klassifisering av fondsporteføljen. Rutine produktgodkjenning med økt fokus på bærekraft. Økt andelen bærekraftige formidlede fond. Mål til økt andel bærekraftige obligasjoner i Likviditetsporteføljen.	Videreføre klassifisering av fondsporteføljen. Ambisjon om å øke andelen bærekraftige fond. Ivareta regulatoriske krav, herunder endringer i MiFID II som innebærer krav om at kunders «bærekraftspreferanser» skal inn i egnethetsvurderinger.

## 6 ANSVARLIGE INNKJØP

Sparebanken Sør kjøpte i 2021 varer og tjenester for ca. 450 MNOK. De største innkjøpskategoriene er IT-systemer, drift av eiendom, markedsføring, eksterne konsulenter og innleid personal. Det vesentligste av innkjøp skjer gjennom bankens innkjøpsavtaler. Leverandører med leveranseavtaler > 1 MNOK står for ca. 357 MNOK, tilsvarende ca. 80 % av totale innkjøp.

Bankens «Policy ansvarlige innkjøp», stiller krav til hvordan leverandører forholder seg til klima og natur, sosiale forhold og virksomhetsstyring, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Policyen skal sikre at innkjøp utøves slik at banken ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, uakseptable klimagassutslipp, alvorlig skade på natur eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske og uansvarlige.

Alle leverandører med leveranser > 1 MNOK, skal undertegne leverandørreklæring, for å bekrefte at de plikter å etterleve bankens policy. Det er viktig at det som kjøpes, er av god kvalitet, leveres til konkurransedyktige priser og produseres og distribueres på en ansvarlig måte. Banken har fokus på at leverandører driver bærekraftig, og ESG er et evalueringskriterium i anbudsprosesser. Alle innkjøp skal gjøres med utgangspunkt i at de skal ha minst mulig negativ påvirkning på klima, natur og naturressurser, sosiale forhold, og at de i størst mulig grad kan resirkuleres og gjenbrukes. Under ellers like vilkår prioriterer banken lokale leverandører som er miljøsertifisert.

Gjennom anbudsprosesser, krav og oppfølging av leverandører skal banken påvirke leverandører til et bevisst og positivt forhold til ESG.

Banken har etablert et risikobasert system til bruk for klassifisering og oppfølging av leverandører. Systemet er basert på bankens policy og omfatter kvantitative og kvalitative spørsmål og vurderinger med hensyn til ESG.



Leverandørene til banken har lav ESG risiko. Dette har sammenheng med at en stor del av leverandørene er store IT- leverandører, statlige selskap, selskap som leverer betalingstjenester og produkter til finanssektoren.

Oppfølgingen av leverandører tilpasses leverandørens risikoprofil, størrelse, samt bankens mulighet til å påvirke.

Banken har ingen identifiserte leverandører som innehar et betydelig potensial for negativ påvirkning på ESG.

#### KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2019	2020	2021	Måloppnåelse
KPI H1	Leverandører > 1 MNOK godkjent lever.ærklæring	%	100			71,5	83,0	X
KPI H2	Leverandører > 1 MNOK med miljøsertifisering	%	100			84,4	80,0	X
KPI H3	Leverandører > 1 MNOK som er risikoklassifisert	%	100			86,7	100	V
KPI H4	Leverandører > 1 MNOK vurdert sosiale forhold	%	100				100*	V
KPI H5	Leverandører > 1 MNOK vurdert miljømess. forhold	%	100				100*	V

\*Basert på kvalitativ undersøkelse iht bankens risikoklassifiseringssystem for leverandører

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Integrering av ESG-policyer og rutiner i leverandør oppfølging og anbud.	Videreføre operasjonalisering av ESG i innkjøpsprosesser og oppfølging. Policy utkontraktering av IT-tjenester. Leverandøransvarlig på plass. Spørreskjema for sentrale ESG-tema integrert i leverandørsamtale. Ivareta krav i åpenhetsloven til leverandører.

## 7 KLIMA OG NATUR

### 7.1 Innledning

Klima- og naturrelaterte utfordringer representerer en stor risiko for samfunnet og for banken. Samtidig representerer disse utfordringer også muligheter. Bankens strategi, forretningsmodeller og finansielle utvikling påvirkes av både klima- og naturrelaterte risikoer og muligheter.

Det har vært mest fokus på klima, men fremover vil fokus på utfordringer knyttet til natur få mer oppmerksomhet. Dette vil forsterkes gjennom en «Naturavtale» som forventes å komme på plass i mai 2022. Klima og natur er sterkt integrert i hverandre, og natur vil få sin naturlige plass i arbeidet med ESG fremover.

Sparebanken Sør har gjennom UN Global Compact og UNEP Principles for Responsible Banking, forpliktet seg til å støtte et «føre-var-prinsipp» knyttet til utfordringer med klima og natur.

Sparebanken Sørs tilnærming til klima og natur er todelt:

- Direkte påvirkning fra bankens egen virksomhet.
- Indirekte påvirkning fra bankens forretningsområder.

Påvirkningen handler om hvordan bankens forretningsvirksomhet blir påvirket av klima og natur, men også hvordan bankens forretningsvirksomhet påvirker klima og natur.

Sparebanken Sør har utarbeidet «Policy for klima og natur», som skal bidra til at banken har tydelige prinsipper og retningslinjer som viser hvilke krav og forventninger banken har til kundene, leverandører og samarbeidspartnere, kfr. Bærekraftsbibliotek.

Sparebanken Sør skal bidra til å redusere klimautslipp og negativ påvirkning på natur. Målsettingen er å legge til rette for mer bærekraftig utvikling i banken og hos kundene, leverandører og samarbeidspartnere.

## 7.2 Påvirkning på klima og natur fra egen virksomhet

Bankens klimautslipp og negativ påvirkning på naturen fra egen virksomhet, er svært begrenset.



Banken følger opp klima og natur gjennom et miljøledelsessystem, og er Miljøfyrtårn-certifisert etter hovedkontormodellen og de nye kriteriene for finansbransjen.

Bankens status og utvikling med hensyn til klimautslipp basert på GHG protokollen, og ressursforbruk:

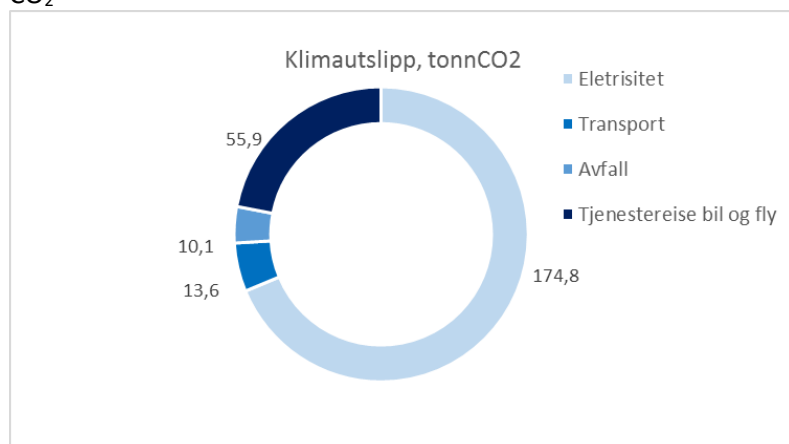
Klimautslipp	2019	2020	2021
Klimautslipp Scope 1, tonn CO2 ekvivalenter	22,8	19,0	13,6
Klimautslipp Scope 2, tonn CO2 ekvivalenter	195,5	181,3	174,8
Klimautslipp Scope 3, tonn CO2 ekvivalenter	199,2	72,7	66,0
Sum klimautslipp, tonn CO2 ekvivalenter	417,5	273,0	254,4
Antall ansatte	429	442	594
Klimautslipp pr ansatt	0,97	0,62	0,43
Oppvarmet areal, m2	23.964	23.004	26.769
Energiforbruk, 1000 kWh pr år	5.383	4.926	6.250
Energiforbruk, kWh pr m2	225	214	233

Alle datterselskaper og selskaper som Sparebanken Sør har dominerende eierinteresser i inngår i klimaregnskapet for 2021.

Sparebanken Sørs klimautslipp viser en positiv utvikling. En vesentlig del av reduksjonen i klimautslipp fra 2020 til 2021 skyldes endring i utslippsfaktorer. Endring i Electric Nordic mix, dvs. strømforbruk, utgjør det vesentligste bidraget.

Fordelingen av klimautslipp:

CO<sub>2</sub>



Bankens klimautslipp er primært knyttet til energiforbruk og reisevirksomhet.

KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2017 Base line	2020	2021	Måloppnåelse
KPI I1	Klimautslipp egen virksomhet	tonn CO2			512,7	273,0	254,4	
KPI I2	Reduksjon i klimautslipp egen virksomhet	%	55	2030		46,8	50,4	V
KPI E3	Reduksjon i klimautslipp egen virksomhet		0 (NZE)	2050				

For mer informasjon om klimaregnskap, kfr. Bærekraftsrapporter.

### 7.3 Påvirkning på klima og natur fra forretningsområdene

Sparebanken Sør skal arbeide for å bidra til at kunder, leverandører og samarbeidspartneres belastninger på klima og natur reduseres. Det er gjennom den eksterne delen at den negative påvirkningen på klima og natur er størst.

Det er spesielt innenfor følgende forretningsområder banken har mulighet til størst positiv påvirkning:

- Utlån: Øke andelen bærekraftige utlån og redusere andel utlån som har stor negativ påvirkning på klima og natur. Spesielt gjelder dette bedriftskunder.
- Investering: Øke andelen investeringer i bærekraftige aktiviteter og virksomheter og redusere andelen investeringer i virksomheter med negativ påvirkning på klima og natur
- Videre vil banken gjøre bruk av Green & Sustainable Bond Framework for utstedelse av bærekraftige obligasjoner.

Bruk av bærekraftig teknologi, produkter og distribusjonsløsninger som er tett knyttet opp mot forretningsområdene nevnt over, er de mest sentrale virkemidler for å bidra til bærekraftig utvikling.

Når det gjelder tiltak og retningslinjer for å operasjonalisere klimarelaterte risikoer og muligheter i forretningsområdene, er disse nærmere beskrevet under tema i denne rapporten, samt i TCFD rapporten.

KPI og måloppnåelse:

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2017	2020	2021 Base line	Måloppnåelse
KPI I4	Totale klimautslipp utlån	tonn CO2						
KPI I5	Reduksjon i klimautslipp utlån	%	40	2030				
KPI I6	Reduksjon i klimautslipp utlån		0 (NZE)	2050				

KPI	Beskrivelse	Enhet	Mål	Tid	2017	2020	2021 Base line	Måloppnåelse
KPI I7	Totale klimautslipp investering	tonn CO2						
KPI I8	Reduksjon i klimautslipp investeringer	%	40	2030				
KPI I9	Reduksjon i klimautslipp investeringer		0 (NZE)	2050				

Banken vil i 2022 arbeide med å måle og hvis mulig etablere en Base line for klimautslipp fra forretningsområdene.

### 7.4 TCFD, Task Force on Climate-related Financial Disclosures

TCFD er en anerkjent metode for klimarapportering. Det er nedenfor kort informert om struktur og sentrale punkter i TCFD rapporten.

Klima handler ikke bare om risiko, men også om hvilke forretningsmessige muligheter klimarelaterte utfordringer representerer.

De mest sentrale klimarisikoene for banken er:

### Overgangsrisiko:

Dette er risiko ved å gå mot et nullutslippssamfunn og omfatter politiske og regulatoriske forhold, teknologi, marked og omdømme. Overgangsrisiko handler om hvordan klimarelaterte forhold vil påvirke forretningsområdene til banken.

### Fysisk risiko:

Akutt risiko på grunn av ekstremvær som fører til orkaner, oversvømmelser mv. Kronisk risiko er langsiktige klimaendringer som påvirker temperatur, havnivå mv. Fysisk risiko handler om hvordan klimarelaterte forhold som ekstremvær vil påvirke forretningsområdene til banken. Klimarelaterte risikoer og muligheter vil påvirke bankens strategi, forretningsområder og økonomisk utvikling både i et kort og et langsiktig perspektiv.

De fire sentrale hovedpunktene er kort belyst i tabellen under:

Virksomhets - styring	Styring av klimarelaterte risikoer og muligheter.
	Styret har ESG og klima som et prioritert område i strategisk plan og vil operasjonalisere dette i forretningsområdene. Det er viktig å ha fokus på både klimarelaterte risikoer og muligheter og hvordan disse påvirker forretningsområdene og den finansielle utviklingen til banken. Klimarisiko omfatter både egen virksomhet, men enda viktigere er hvordan klimarisiko påvirker bankens forretningsmodell og forretningsområder.
Strategi	Effekter som klimarelaterte risikoer og muligheter har for bankens strategi, forretningsområder og finansiell planlegging.
	Klima handler ikke bare om risiko, men også om forretningsmessige muligheter. De største klimarelaterte risikofaktorene: <ul style="list-style-type: none"><li>• Risiko for økt mislighold og tap, «stranded assets», økt kapitalkrav, dyrere finansiering.</li><li>• Risiko for tapt omdømme, kundeavgang og reduserte markedsandeler</li></ul> De største klimarelaterte mulighetene: <ul style="list-style-type: none"><li>• Økt inntjening og kostnadsreduksjoner gjennom nye bærekraftige produkter, digitalisering, tilgang til nye markeder og bransjer innen sirkulærøkonomi, gjenbruk mv.</li><li>• Bedre tilgang til, og billigere pris på finansiering og kapital og reduserte kapitalkrav.</li></ul>
Risikostyring	Systemer og prosesser banken benytter for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelaterte risikoer.  Risikoen er størst i forretningsområdet utlån, hvor bolig- og næringseiendom utgjør ca. 80 % av den totale porteføljen. Bankens har policyer med krav og eksklusjonskriterier i disse forretningsområdene. ESG med spesielt fokus på klima er integrert i kredittprosesser BM. Rammer for risikoappetitt og risikotoleranse for ESG og klimarisiko er i prosess.
Mål og metoder	Beregninger og mål som benyttes til å vurdere og håndtere klimarelaterte risikoer og muligheter.  Sparebanken Sør har som mål å redusere egne klimautslipp med 55 % i 2030 og være klimanøytral i tråd med Parisavtalen i 2050. Det vil bli utarbeidet scenarioanalyser for å vurdere om klimarelaterte risikoer og muligheter er i tråd med bankens strategi, risikoappetitt og risikorammer. Styringsmål og indikatorer for klimarisiko vil bli videreutviklet løpende. Spesielt vil banken ha fokus på å integrere klimarelaterte indikatorer for risiko og muligheter fra EU-taksonomien, og fra UNEP PRB når disse foreligger.

Sparebanken Sør vil i 2022 videreføre arbeidene med operasjonalisering og videreutvikling av TCFD.

Mer informasjon om TCFD-rapporten, kfr. Bærekraftsrapporter.

Hva har banken oppnådd	Nye tiltak fremover
Etablert mål for klimautslipp fra forretningsområdene. Kompetansebygging. Etablert partnerskap i PCAF. Integrert ESG i kredittprosesser bedriftsmarkedet. Redusert klimautslipp i egen virksomhet.	Videreutvikle KPI, mål og målemetoder for klima og natur. Videreføre arbeidet med TCFD. Arbeide med å etablere base line for klimautslipp fra forretningsområdene. Øke kunnskap om klimarisiko i organisasjonen. Videreføre arbeidet med Miljøfyrtårn og tiltak for å redusere klimautslipp fra egen virksomhet.



## 8 VEDLEGG 1: GRI

GRI Indeks - Generell informasjon 2016		2021	
GRI Standarder: Core Option			
GRI Standard	Beskrivelse	Kilde	Kommentar
<b>Organisasjonsprofil</b>			
102-1	Navn på organisasjonen	Sparebanken Sør	
102-2	De viktigste produkter og tjenester	Styres beretning	
102-3	Plasseringen på hovedkontoret	Kristiansand	
102-4	Land virksomheten opererer i	Norge	
102-5	Eierskap og juridisk form	<a href="https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/eierstyring-og-selskapsledelse-sporebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/eierstyring-og-selskapsledelse-sporebanken-sor.pdf</a> - side 3	
102-6	Markeder som organisasjonen opererer i	Årsrapport side 9, 63	
102-7	Organisasjonens størrelse og omfang, antall ansatte, forretningsområder, nettoomsättning, balanse, produkter og tjenester	Årsrapport side 7, 9, Scorekort seksjon 1.1	Årsrapporten gir informasjon om forretningsområder, omsetning, balanse mm.
102-8	Ansatte fordelt på region, kjønn, ansettelsestype, ansettelseskontrakt, fulltid og deltid	Scorekort, seksjon 1.1	Alle bankens kontorer ligger i et relativt lite geografisk område i Norge, og er av hensyn til størrelse og geografisk beliggenhet definert som en region
102-9	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede	Bærekraftsrapport kap.6	
102-10	Vesentlige endringer i rapporteringsperioden angående organisasjonens størrelse, struktur, eierskap eller i verdikjeden	Ingen endringer av vesentlig karakter.	
102-11	Hvordan "Føre-var prinsippet, "Precautionary principle" er håndtert i organisasjonen		Banken har tilsluttet seg FN Global Compact "føre var" prinsipper
102-12	Eksterne initiativer eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnmessige området som virksomheten støtter eller har gitt sin tilslutning til	Bærekraftsrapport pkt. 1.3	
102-13	Medlemskap i bransjeorganisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner		Sparebanken Sør er medlem av Finans Norge
<b>Strategi</b>			
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør om bærekraftens relevans for organisasjonen og dens strategi for å adressere bærekraft	Årsrapport side 5	
<b>Etikk og integritet</b>			
102-16	Organisasjonens verdier, prinsipper, standarder og normer for oppførsel og adferd	<a href="https://www.sor.no/felles/om-sporebanken-sor/samfunnsansvar/etikk-og-apenhet/">https://www.sor.no/felles/om-sporebanken-sor/samfunnsansvar/etikk-og-apenhet/</a>	
<b>Governance</b>			
102-18	Organisasjonens styringsstruktur, herunder øverste myndighet, komiteer som er ansvarlige for beslutninger om finansielle, miljømessige og sosiale temaer.	Bærekraftsrapport punkt 1.2.2, <a href="https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/styringsdokument-strategi-barekraft-sporebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/styringsdokument-strategi-barekraft-sporebanken-sor.pdf</a> - side 6	
<b>Interessentdialog</b>			
102-40	Interessentgruppene som organisasjonen er i dialog med	Bærekraftsrapport punkt 2.3	
102-41	Prosentandelen av de totale ansatte som er dekket av kollektive tariffavtaler		Alle ansatte er omfattet av sentralavtalen i Bank & Finans
102-42	Beskriv hvordan organisasjonen velger relevante interessenter	Bærekraftsrapport pkt.2.2	
102-43	Beskriv organisasjonens tilnærming til interessentengasjement, inkludert hyppigheten av engasjement etter type og interessentgruppe.	Bærekraftsrapport pkt. 2.3	

102-44	Viktige tema og spørsmål som har blitt tatt opp gjennom interessentengasjement, og hvordan organisasjonen har respondert på dette også gjennom rapporteringen.	Bærekraftsrapport pkt. 2.3	
<b>Praksis for rapportering</b>			
102-45	Oversikt over alle enhetene som inngår eller ikke inngår i organisasjonens konsernregnskap eller tilsvarende dokumenter.	Mht selskapsoversikt henvises til årsrapporten note 26	Sparebanken Sør (morbank), Sparebanken Sør Boligkreditt AS og Sparebanken Sør Verdipapirforetak AS, inngår i Bærekraftsrapporten. Alle datterselskaper og selskaper som Sparebanken Sør har dominerende eierinteresser i, inngår i klimaregnskapet for 2021. Resultater fra datterselskaper og resultater fra eierinteresser i produktselskaper inngår i konsernets regnskap og årsrapport men disse selskapene er ikke integrert i bærekraftsrapporten. Alle tall er basert på 31.12.2021 tall, eller tall som er oppstått i 2021.
102-46	Beskriv prosessen for å definere rapportens innhold, innvirkninger og avgrensninger og implementeringen av rapporteringsprinsippene	Bærekraftsrapport punkt 3.1	Bærekraftsrapporten er avgrenset til å omfatte konsernets Finansforetak, dvs Sparebanken Sør (morbank), Sparebanken Sør Boligkreditt AS, og Sparebanken Sør Verdipapirforetak AS.
102-47	Oppgi liste av de vesentlige temaene som har blitt identifisert i prosessen for å definere rapporteringsinnholdet	Bærekraftsrapport punkt 3.1	
102-48	Rapporter på noen eventuelle omformuleringer fra tidligere rapporter og årsaken til endringer.		Det har ikke vært noen omformuleringer fra tidligere rapporter.
102-49	Rapporter på viktige endringer fra tidligere rapporteringsperioder av de vesentlige temaene og der hvor innvirkningene forekommer og organisasjonens involvering i disse		Det har ikke vært noen viktige endringer fra tidligere rapporter av de vesentlige tema.
102-50	Rapporteringsperiode	01.01.2021-31.12.2021	
102-51	Dato for forrige rapport	01.01.2020-31.12.2020	
102-52	Rapporteringsfrekvens	Årlig	
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller	Magne Kvaslerud	
102-54	Rapporteringsnivå, Core eller Comprehensive alternativ.	Bærekraftsrapport punkt 1.2.3	
102-55	GRI - indeks	GRI Core Option, basert på standard 2016. Bærekraftsrapport Vedlegg 1	
102-56	Praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen	Bærekraftsrapport Vedlegg 4	GRI indeks er revidert av Sparebanken Sørs revisor, PWC

## Vesentlige tema

GRI Standard	Beskrivelse	Kilde/kommentar	Kommentar
<b>Ansvarlig forretningsvirksomhet ( økonomisk prestasjon og indirekte økonomisk påvirkning)</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.3.1, 5.1	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 2.1 og 2.2, Faktabok side 8	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 8	
201-1	Direkte økonomisk verdi generert og distribuert	Årsregnskap side 24 og 25 Scorekort, seksjon 2.1	
201-2	Økonomiske effekter, risiko og muligheter ved klimaendringer	<a href="https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/2021-tcdf-rapport-sparebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/2021-tcdf-rapport-sparebanken-sor.pdf</a>	
KPI E1	Kundetilfredshetindikator Personmarked	Bærekraftrapport pkt.5.1.4, Scorekort sesjon 2.2	
KPI E2	Kundetilfredshetindikator Bedriftsmarked	Bærekraftrapport pkt.5.1.4, Scorekort sesjon 2.2	
KPI E5	ESG rating iht Sustainalytics	Bærekraftrapport pkt.1.3.8	Sparebanken Sør skal ha lav risiko på ESG rating. Dette betyr en score lavere enn 20 poeng på Sustainalytics ratingskala.
<b>Økonomisk kriminalitet</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.3.1, 4.4	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 1.4, Faktabok side 6	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 6	
KPI C3	Misstenkelige saker hvitvasking flagget	Bærekraftsrapport pkt. 4.4	
KPI C4	Misstenkelige saker hvitvasking meldt Økokrim		
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og gjennomførte tiltak	Ingen tilfeller	Ingen tilfeller av korrupsjon
<b>Klima og natur</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.3.1, 7.1, <a href="https://www.sor.no/globalassets/finansielle-rapporter/2021-arsrapport-sparebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/finansielle-rapporter/2021-arsrapport-sparebanken-sor.pdf</a> side 5 og 6	Klimaregnskapet omfatter hele konsernet Sparebanken Sør, dvs inklusive alle datterselskaper som banken har eierandeler i på 50 % eller mer. Klimaregnskapet er utarbeidet etter operasjonell kontroll-metoden iht GHG-protokollen, og omfatter alle selskaper banken har kontroll på, dvs eierandeler på 50 % eller mer, og omfatter alle utslippsskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon3, Faktabok side 12	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 12	
302-1	Direkte energiforbruk i virksomheten	Bærekraftrapport pkt.7.2, <a href="https://www.sor.no/felles/om-sparebanken-sor/samfunnsansvar/barekrafts-rapporter/">https://www.sor.no/felles/om-sparebanken-sor/samfunnsansvar/barekrafts-rapporter/</a>	Totalt energiforbruk er spesifisert i klimaregnskapet. Sparebanken Sør forbruker energi til egen virksomhet (ingen salg).
305-1	Direkte GHG utslipp (Scope 1)	<a href="https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/klimaregnskap-2021-sparebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/klimaregnskap-2021-sparebanken-sor.pdf</a>	

305-2	Indirekte energi GHG utslipp (Scope 2)	<a href="https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/klimaregnskap-2021-sparebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/klimaregnskap-2021-sparebanken-sor.pdf</a>	
305-3	Andre indirekte GHG utslipp (Scope 3)	<a href="https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/klimaregnskap-2021-sparebanken-sor.pdf">https://www.sor.no/globalassets/organisasjon/barekraft/klimaregnskap-2021-sparebanken-sor.pdf</a>	
KPI I2	Reduksjon klimautslipp egen virksomhet, (Base line 2017)	Bærekraftsrapport punkt 7.2, Scorekort sesjon 3	Bakgrunnen for at 2017 er valgt som Base line for mål til klimareduksjon, er at dette er det første året med komplette klimadata. Det er ingen rekalkulering av klimadata siden 2017
KPI I5	Reduksjon i klimautslipp utlån	Bærekraftsrapport punkt 7.3, Scorekort sesjon 3	Det arbeides med å etablere Base line i 2021
KPI I8	Reduksjon i klimautslipp investeringer	Bærekraftsrapport punkt 7.3, Scorekort sesjon 3	Det arbeides med å etablere Base line i 2021
<b>Ansvarlige innkjøp (miljøpåvirkning)</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.3.1, 6.1	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon2.5, Faktabok side 11	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 11	
308-1	Nye leverandører som er vurdert opp mot miljøkriteriene		Det er 8 nye leverandører med årlige leveranser større enn 1 MNOK, som er vurdert opp mot miljøkriteriene. Disse utgjør 100 % av nye leverandører med leveranser i 2021 som er større enn 1 MNOK.
308-2	Negative miljøpåvirkninger i leverandørkjeden	Bærekraftsrapport kap. 6	Det er ingen leverandører eller underleverandører som er identifisert å ha negativ miljøpåvirkning. Det er flere leverandører som er i prosess med å implementere miljøledelsessystem. Det er ingen leverandøravtaler som er ekskludert pga negativ miljøpåvirkning.
<b>Likestilling og mangefold (arbeid/ansatte)</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.3.1, 4.1	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon1.1, Faktabok side 3	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 3	
401-1	Antall nyansettelser og turnover	Scorekort seksjon 1.2	
401-2	Fordeler gitt fulltidsansatte og ikke til deltidsansatte		Deltidsansatte har de samme velferdsordningene som fulltidsansatte
401-3	Antall ansatte på foreldrepermisjon	Scorekort seksjon 1.2	100 % returnerte til banken etter endt foreldrepermisjon
405-1	Sammensetning av styrende organer, ledelse og ansatte kategorier	Scorekort seksjon 1.1	
405-2	Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn	Scorekort seksjon 1.1	
406-1	Antall tilfeller av diskriminering og gjennomførte tiltak	Scorekort seksjon 1.2	Det er ingen tilfeller av diskriminering

Arbeidsmiljø og utvikling av ansatte			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.3.1, 4.2	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 1.2 Faktabok side 4	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 4	
404-1	Gjennomsnittlig antall timer med opplæring pr ansatt pr år	Scorekort seksjon 1.2	Kategorisering på stillingsnivå vil bli rapportert fom 2022
404-2	Programmer for videreutdanning og overgang til pensjonsalder		Banken har ingen program for overgang til pensjonsalder.
404-3	Andel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler	Scorekort seksjon 1.2	Alle medarbeidere har obligatorisk medarbeidersamtale minst en gang hvert år
Ansvarlige innkjøp (sosial)			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.3.1 og kap. 6	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 2.5, Faktabok side 11	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 11	
414-1	Nye leverandører som er vurdert opp mot sosiale kriterier		Det er 8 nye leverandører med årlige leveranser større enn 1 MNOK, som er vurdert opp mot sosiale kriterier. Disse utgjør 100 % av nye leverandører med leveranser i 2021 som er større enn 1 MNOK.
414-2	Negativ sosial påvirkning i leverandørkjeden	Bærekraftsrapport kap.6	Det er ingen leverandører eller underleverandører som er identifisert å ha negativ sosial påvirkning. Det er ingen observerte leverandører med signifikante forbedringer mht sosiale forhold. Det er ingen leverandøravtaler som er ekskludert pga negativ sosial påvirkning.
Ansvarlige produkter og tjenester (produktinformasjon og markedsføring)			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.3.1, 4.5	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 1.5, Faktabok side 7	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 7	
417-2	Tilfeller av manglende overholdelse av krav til informasjon og merking av produkter og tjenester (Finansklagenemda)		Det er ingen tilfeller av klager, bøter eller advarsler vedr krav til informasjon og merking av produkter og tjenester. Det er heller ingen klager mht frivillige krav til informasjon og merking av produkter og tjenester.
417-3	Tilfeller av manglende overholdelse av krav knyttet til kommunikasjon og markedsføring (Finansklagenemda)		Det er ingen tilfeller av klager, bøter eller advarsler vedr manglende overholdelse av kommunikasjon og markedsføring. Det er heller ingen klager mht frivillige krav til overholdelse av kommunikasjon og markedsføring.
KPI B2	Service level agreement (SLA), oppetid i % på kundesystemer.	Scorekort seksjon 1.3	
Personvern og informasjonssikkerhet			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.3.1, 4.3.1, 4.3.2	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 1.3, Faktabok side 5	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftsrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 5	

418-1	Dokumenterte klager vedrørende brudd på kundens personvern og tap av kundedata	Scorekort seksjon 1.3	
<b>Ansvarlige produkter og tjenester</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.3.1, 4.5	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 1.5, Faktabok side 7	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 7	
417-2	Hendelser med ikke compliant informasjon og kommunikasjon om produkter og tjenester (Finansklagenemda)	Scorekort seksjon 1.5	Det er ingen tilfeller av klager, bøter eller advarsler vedr krav til informasjon og kommunikasjon om produkter og tjenester. Det er heller ingen klager mht frivillige krav til informasjon og kommunikasjon om produkter og tjenester.
417-3	Hendelser med ikke compliant markedsføring av produkter og tjenester	Scorekort seksjon 1.5	Det er ingen tilfeller av klager, bøter eller advarsler vedr markedsføring av produkter og tjenester. Det er heller ingen klager mht frivillige krav til markedsføring av produkter og tjenester.
<b>Ansvarlig kreditt</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.3.1, 5.2	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 2.3, Faktabok side 9	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 9	
FS8	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å levere en miljømessig forskjell	Bærekraftrapport punkt 5.2.3, 5.2.4, Scorekort seksjon 2.3	Pengeverdien av produkter og tjenester er relatert til av grønne boliglån og grønne lån til næringsseidom
<b>Ansvarlig investering og finansiering</b>			
103-1	Beskriv avgrensning og påvirkning av vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.3.1, 5.3	
103-2	Beskriv styringssystemer forpliktelser og mål for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Scorekort seksjon 2.4, Faktabok side 10	
103-3	Beskriv evaluering av styringssystemer og målesystemer for vesentlige tema	Bærekraftrapport pkt.1.2.5, Faktabok side 10	
KPI G1	Grønne obligasjoner i Likviditetsporteføljen	Scorekort seksjon 2.4	
KPI G2	Utstedet grønne obligasjoner	Scorekort seksjon 2.4	

## 9 VEDLEGG 2: Scorekort

KPI (mht definisjoner, kfr siste side i Scorekort, Vedlegg 2)	GRI	ENH.	2019	2020	2021	Målsetning		Ambisjon
						Mål	Tid	
<b>1. SOSIALE FORHOLD</b>								
<b>1.1 LIKESTILLING OG MANGFOLD</b>								
<b>Likestillingsrapport</b>								
Antall ansatte totalt		Antall	446	457	476			
Arsverk		Årsverk			464			
Kvinneandel		%	50,0	49,5	48,3			
Mannsandel		%	50,0	50,5	51,7			
Andel ansatte under 30 år		%			6,1			
Andel ansatte mellom 30 og 50 år	GRI 102-8	%			42,4			
Andel ansatte over 50 år		%			51,5			
Deltidsansatte kvinner		%	8,5	9,0	7,3			
Deltidsansatte menn		%	0,9	1,1	0,4			
Midlertidige stillinger kvinner		Anall	11,6	7,6	3,3			
Midlertidige stillinger menn		Anall	11,2	11,0	3,1			
<b>Andel kvinner fordelt på stillingsnivå og kategori</b>								
Andel kvinnelige ledere totalt		%	35,5	38,5	38,9	40 - 60	2025	
Kvinnelige ledere nivå 1 (CEO)		%						
Kvinnelige ledere nivå 2 (Konsernledelse)		%	33,3	25,0	37,5			
Kvinnelige ledere nivå 3 (Ledergruppene i divisjonene),%	GRI 405-1	%	26,7	30,0	21,9			
Kvinnelige ledere nivå 4 og 5 (Banksjef, Ass.Banksjef), %		%	47,5	46,8	53,5			
Andel kvinner i styret		%	50,0	50,0	50,0	40 - 60		
Andel kvinner Autoriserte finansielle rådgivere		%			55,0			
Andel kvinner Finansielle rådgivere		%			42,1			
Andel kvinner Bedriftsrådgivere		%			31,4			
Andel kvinner Kundebehandlere		%			80,0			
<b>Andel ansatte på ulike stillingsnivåer etter alder</b>								
Ledernivå 2 under 30 år		%			-			
Ledernivå 2 mellom 30 og 50 år		%			50,0			
Ledernivå 2 over 50 år		%			50,0			
Ledernivå 3 under 30 år		%			-			
Ledernivå 3 mellom 30 og 50 år		%			44,0			
Ledernivå 3 over 50 år		%			56,0			
Ledernivå 4/5 under 30 år		%			-			
Ledernivå 4/5 mellom 30 og 50 år		%			43,0			
Ledernivå 4/5 over 50 år		%			60,0			
Autoriserte finansielle rådgivere under 30 år		Antall			2			
Autoriserte finansielle rådgivere mellom 30 og 50 år	GRI 102-8	Antall			44			
Autoriserte finansielle rådgivere over 50 år	GRI 405-1	Antall			54			
Finansielle rådgivere under 30 år		Antall			32			
Finansielle rådgivere mellom 30 og 50 år		Antall			63			
Finansielle rådgivere over 50 år		Antall			5			
Bedriftsrådgivere under 30 år		Antall			-			
Bedriftsrådgivere mellom 30 og 50 år		Antall			60			
Bedriftsrådgivere over 50 år		Antall			40			
Kundebehandlere under 30 år		Antall			13			
Kundebehandlere mellom 30 og 50 år		Antall			13			
Kundebehandlere over 50 år		Antall			73			





KPI	GRI	ENH.	2019	2020	2021	Målsetning		Ambisjon
						Mål	Tid	
<b>Kvinneres lønn i forhold til menn</b>								
Kvinner		NOK	574.995	600.867	638.079			
Menn		NOK	695.945	716.414	742.463			
Kvinneres snitt lønn i forhold til menn		%	82,6	83,9	85,9	90 - 110	2025	
Kvinneres lønn i forhold til menn, median		%			89,2			
Kvinner median lønn kvinner		NOK	561.985	574.168	616.800			
Menn median lønn menn		NOK	638.021	662.689	691.648			
Kvinnelige ledere snitt i forhold til menn	GRI 405-2	%	87,5	93,3	91,2			
Ledernivå 1 (CEO)		%			84,4			
Ledernivå 2		%	83,2	85,4	87,7			
Ledernivå 3		%	91,7	89,1	104,4			
Ledernivå 4		%	100,0	101,0	92,0			
Bedriftsrådgiver		%		91,7	95,5			
Autorisert Finansiell Rådgiver		%		95,8	99,4			
Kundebehandler		%		95,8	101,9			
<b>1.2 ARBEIDSMILJØ OG UTVIKLING AV ANSATTE</b>								
<b>Ansatte</b>								
Gjennomsnittsalder		år		49,5	49,1			
Gjennomsnittaldere rekrutterte		år		35,8	36,4			
Gjennomsnittsalder sluttet		år			54,2			
Ansatte sluttet kvinner		Antall		13	17			
Ansatte sluttet menn		Antall		10	12			
Rekrutterte kvinner totalt		Antall		21	20			
Andel rekrutterte kvinner totalt		%			42,6			
Andel rekrutterte kvinner under 30 år		%			5			
Andel rekrutterte kvinner mellom 30 og 50 år		%			95			
Andel rekrutterte kvinner over 50 år		%			0			
Rekrutterte menn totalt		Antall		16	27			
Andel rekrutterte menn totalt		%			57,4			
Andel rekrutterte menn under 30 år	GRI 401-1	%			40,7			
Andel rekrutterte menn mellom 30 og 50 år		%			44,5			
Andel rekrutterte menn over 50 år		%			14,8			
Rekrutterte med høyere utdanning		%		91,9	93,7			
Turnover kvinner		%		2,9	3,2			
Andel turnover kvinner under 30 år		%			17,6			
Andel turnover kvinner mellom 30 og 50 år		%			29,4			
Andel turnover kvinner over 50 år		%			53,0			
Turnover menn		%		2,2	1,7			
Andel turnover menn under 30 år		%			10			
Andel turnover menn mellom 30 og 50 år		%			10			
Andel turnover menn over 50 år		%			80			
<b>Opplæring</b>								
Snitt opplæring pr kvinner		timer/år	35,0	40,0	65,0			
Snitt opplæring pr menn		timer/år	35,0	40,0	65,0			
Snitt opplæring pr. ansatt, (kategorisert fra 2022)		timer/år		40,0	65,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Etikk		Antall			476,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Etikk		%		100,0	100,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Bærekraft		Antall			476,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Bærekraft		%		100,0	100,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Personvern, GDPR		Antall			476,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Personvern, GDPR	GRI 404-1	%		100,0	100,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Informasjonssikkerhet		Antall			476,0			
Ansatte som har gjennomgått opplæring i Informasjonssikkerhet		%		100,0	100,0			
Ansatte som har vært igjennom AHV-opplæring		Antall			386,0			
Ansatte som har vært igjennom AHV-opplæring		%			100,0			
Ledere som har vært igjennom AHV-opplæring		Antall			90,0			
Ledere som har vært igjennom AHV-opplæring		%			100,0			
Ledere som fikk opplæring i HMS		Antall		15	13			

KPI	GRI	ENH.	2019	2020	2021	Målsetning		Ambisjon
						Mål	Tid	
<b>Arbeidsmiljø</b>								
Diskriminering		Saker	0	0	0			0
Personaltilfredshet		Score	81	84	NA	≥ 80		
Andel som har medarbeidersamtale		%	100	100	100			100
Sykefravær, sum, %		%	4,75	2,70	3,72			≤ 4,00
Sykefravær kort, %		%	0,52	0,53	0,49			
Sykefravær mellomlang, %		%	0,57	0,68	0,69			
Sykefravær lang, %		%	3,66	1,49	2,53			
Sykefravær barns sykdom kvinner		Dager			223			
Sykefravær barns sykdom menn		Dager			119			
Foreldrepermisjon - gjennomsnitt antall uker kvinner	GRI 401-3	Uker			19			
Foreldrepermisjon - gjennomsnitt antall uker menn	GRI 404-3	Uker			8			
Antall menn med rett til foreldrepermisjon	GRI 406-1	Uker			12			
Antall menn som tok ut foreldrepermisjon		Antall			12			
Menn returnerte etter permisjon og i arbeid etter 12 mnd.		Antall			12			
Menn med uttak av sammenhengende foreldrepermisjon		Antall			17			
Antall kvinner med rett til foreldrepermisjon		Antall			11			
Kvinner som tok ut foreldrepermisjon		Antall			11			
Kvinner returnerte etter permisjon og i arbeid etter 12 mnd.		Antall			11			
<b>1.3 PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET</b>								
Saker meldt til Datatilsynet vedr. brudd på personvern		Antall		12	9			
Pålegg, gebyrer vedr personvern fra Datatilsynet		Antall	0	0	0			0
Klagesaker personvern fra eksterne parter		Antall			0			
Klagesaker personvern fra tilsynsmyndigheter	GRI 418-1	Antall			0			
Identitetslekkasjer, tyveri og tap av kundedata		Antall			0			
Oppetid kundeløsninger, SLA		%	99,7	99,6	99,77	≥ 99,7		
Digitale alvorlige bedragerisaker mot banken (hacking mv)		Antall		0	0			0
<b>1.4 ØKONOMISK KRIMINALITET</b>								
Korrupsjonssaker internt		Antall	0	0	0			0
Bedragerisaker internt	I 205-3	Antall	0	0	0			0
Mistenkelige saker hvitvasking flagget		Antall	8.900	18.900	18.933			
Mistenkelige saker hvitvasking medt Økokrim		Antall		62	102			
<b>1.5 ANSVARLIGE PRODUKTER OG TJENESTER</b>								
Tapte saker brudd på produkt- og tjenesteinformasjon		Antall	0	0	0			0
Tapte saker brudd på markedskommunikasjon	GRI 417-2	Antall		0	0			0
Mobil/nettbank privatmarked, aktive brukere eng.> kr. 1.000	GRI 417-3	%	73,1	73,4	74,8			
Nettbank bedriftsmarked		%	NA	NA	76,6			
<b>2. VIRKSOMHETSSTYRING</b>								
<b>2.1 SAMFUNN</b>			2019	2020	2021			
Gaver til lokalsamfunnet		MNOK	45,9	36,1	39,2			
Sponsoravtaler		MNOK	11,8	11,8	12,5			
Skattekostnad konsern		MNOK	342	307	323			
Formueskatt		MNOK	20	24	16			
Arbeidsgiveravgift		MNOK	47	60	67			
Finansskatt	GRI 201-1	MNOK	18	16	19			
Skatt betalt av ansatte	GRI 203-2	MNOK	103	105	105			
Sum skatt og avgift		MNOK	530	512	530			
Netto lønn, pensjon og andre ytelser		MNOK	533	552	606			
Kontantutbytte aksjonærer		MNOK	0	219	125			
Vekstkapiatal, tilbakeholdt overskudd		MNOK	1130	766	952			

KPI	GRI	ENH.	2019	2020	2021	Målsetning		Ambisjon
						Mål	Tid	
<b>2.2 ANSVARLIG FORRETNINGSFØRSEL</b>								
Kundetilfredshetindikator Personmarkedet		%	74,3	74,3	71,5			
Kundetilfredshetindikator Bedriftsmarkedet		%	71,6	71,3	66,6			
Kundetilfredshetindikator Personmarkedet		Plass nr	6	5	11	Topp 3		
Kundetilfredshetindikator Bedriftsmarkedet		Plass nr	5	3	7	Topp 3		
Klagesaker meldt Finansklagenemda		Antall		12	9			
Klagesaker tapt i Finansklagenemda		Antall	0	0	0			0
Varslingssaker, interne		Antall	0	0	2			0
Varslingssaker, eksterne		Antall	0	0	2			0
ESG Rating, iht Sustanalytics ratingskala, (Lav risiko er ≤ 20 poeng)		Poeng			11,7	≤ 20		
<b>2.3 ANSVARLIG KREDITT</b>								
Grønne boliglån		MNOK		NA	14.000			
Grønne boliglån, årlig vekst		%		NA	NA	≥ 10	Årlig	
Grønne boliglån, andel		%		NA	18,0	50	2030	
Grønne lån næringseiendom		MNOK		NA	8.000			
Grønne lån næringseiendom, årlig vekst		%		NA	NA	≥ 10	Årlig	
Grønne lån næringseiendom, andel		%		NA	30	50	2030	
<b>2.4 ANSVARLIG INVESTERING OG FINANSIERING</b>								
Bærekraftige obligasjoner (emittert)		MNOK	5.100	5.103	5.102			
Bærekraftige obligasjoner Likviditetsportefølje		MNOK		680	1.495	2.000	2022	
Andel brudd på Policy egne investeringer		MNOK		0	0			
Andel brudd på Policy likviditetsportefølje		MNOK		0	0			
Andel brudd på Policy Fondsforvaltere		MNOK		0	0			
<b>2.5 ANSVARLIGE INNKJØP</b>								
Sum innkjøp totalt		MNOK	400	440	447			
Sum innkjøp leverandører > 1 mill		MNOK		365	357			
Sum innkjøp leverandører > 1 mill		%		80,6	79,8			
Andel leverandører > 1 MNOK med godkjent Leverandørærklæring		% volum		71,5	83,0	100		
Andel leverandører > 1 MNOK som er miljøsertifisert		% volum		84,8	80,0	100		
Andel leverandører > 1 MNOK som er risikoklassifisert		% volum		86,7	100,0	100		
Andel leverandører > 1 MNOK vurdert ift sosial forhold		% volum			100,0	100		
Andel leverandører > 1 MNOK vurdert ift miljømessige forhold		% volum			100,0	100		
Andel leverandører > 1 MNOK brudd på Policy		Antall		0	0			0
<b>3. KLIMA OG NATUR</b>								
Klimautslipp egen virksomhet, (Base line 2017)		tonn CO2	418	273	254			
Reduksjon klimautslipp egen virksomhet, (Base line 2017)		%		46,8	50,4	55,0	2030	
Reduksjon klimautslipp egen virksomhet, (Base line 2017)		%			NA	0 (NZE)	2050	
Reduksjon i klimautslipp fra utlån i 2030; Base line 2021		%			NA	40	2030	
Reduksjon i klimautslipp fra utlån i 2050, Base line 2021		%			NA	0 (NZE)	2050	
Reduksjon i klimautslipp fra investeringer i 2030, Base line 2021		%			NA	40	2030	
Reduksjon i klimautslipp fra investeringer i 2050, Base line 2021		%			NA	0 (NZE)	2050	
Energiintensitet	GRI 305-1 GRI 305-2 GRI 305-3	kwh/m2	225	214	233			
Elektrisk strøm fra fornybare energikilder		%			94,0			
Klimautslipp Scope 1		tonn CO2	23	19	14			
Klimautslipp Scope 2		tonn CO2	196	181	175			
Klimautslipp Scope 3		tonn CO2	199	73	66			
Firmabiler som er el-biler		%	46	62	81	100	2023	

KPI DEFINISJONER	ENH.	Kommentar
<b>SOSIALE FORHOLD</b>		
<b>Andel kvinnelige ledere fordelt på stillingsnivå</b>		
Andel kvinnelige ledere totalt		Antall kvinnelige ledere på ledernivå 1 til 4 (CEO, Konsernledelsen, Ledergrupper Divisjoner, Banksjef og Ass Banksjef) i forhold til totalt antall ledere på nivå 1-4
<b>Kvinneres lønn i forhold til menn</b>		
Kvinneres lønn i forhold til menn	NOK	Gjennomsnittlig fastlønn for kvinnelige faste ansatte i forhold til gjennomsnittlig fastlønn for mannlige faste ansatte
<b>Arbeidsmiljø</b>		
Personaltilfredshet, (medarbeiderengasjement)	Score	Score basert på medarbeidertilfredshet i Kantars undersøkelse, hvor 100 poeng er topp score
<b>PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET</b>		
Oppetid kundeløsninger, SLA	%	Tilgjengelighetsnivå på de kundeorienterte banktjenestene Nettbank, Mobilbank og Nettbedrift, målt som antall minutt driftstid i forhold til antall minutt i døgnet, i samsvar med definert åpningstid i SLA (Service Level Agreement)
Digitale alvorlige bedragerisaker mot banken (hacking mv)	Antall	Bedragerisaker mot banken av digital karakter som har medført vesentlige kostnader eller skade for banken
<b>VIRKSOMHETSSTYRING</b>		
<b>SAMFUNN</b>		
Gaver og sponsorater til lokalsamfunnet	MNOK	Gaver og sponsorater til lokalsamfunnet utbetalt i 2021
<b>ANSVARLIG FORRETNINGSVIRKSOMHET</b>		
Kundertilfredshet Personmarked	%	Plassering på EPSIS Rating sin årlige undersøkelse av kundertilfredshet i bankbransjen. Undersøkelsen gir en totalscore på kundertilfredshet, hvor 100 er beste score, og score gir grunnlag for plass nr. av banker som er med i undersøkelsen
Kundertilfredshetindikator Bedriftsmarked	%	Plassering på EPSIS Rating sin årlige undersøkelse av kundertilfredshet i bankbransjen. Undersøkelsen gir en totalscore på kundertilfredshet, hvor 100 er beste score, og score gir grunnlag for plass nr. av banker som er med i undersøkelsen
ESG Rating Sustainalytics	Poeng	ESG risiko iht Sustainalytics ratingskala for ESG risiko (bærekraft). Grenser for risikokategorier, kfr Bærekraftsrapport punkt 1.3.8
<b>ANSVARLIG KREDITT</b>		
Grønne boliglån, andel	%	Andel grønne boliglån (saldo) basert på bankens rammeverk Green & sustainability Bond Framework i % av sum boliglån
Grønne lån næringseiendom, andel	%	Andel grønne lån til næringseiendom (saldo) basert på bankens rammeverk Green & sustainability Bond Framework i % av sum lån til næringseiendom

**ANSVARLIG INVESTERING OG FINANSIERING**

Bærekraftige obligasjoner (emittert)	MNOK	Bokført verdi av bærekraftige obligasjoner emittert iht bankens rammeverk for obligasjoner, kfr Green & Sustainability Bond Framework
Bærekraftige obligasjoner Likviditetsportefølje	MNOK	Markedsverdi på obligasjoner i likviditetsportefølje som tilfredsstiller krav til grønn obligasjon slik definert i bankens finansdokument. Dette innebærer at obligasjonen skal være 1) Definert som green bond 2) Markedsført som green bond 3) Covered bond LCR 1&2 eller 0-vektene i LCR 1a og 4) Second party opinion. Likviditetsporteføljen er en likviditetsbeholdning som bankene er pålagt å holde av likviditetsmessige hensyn av myndighetene.
Andel brudd på Policy egne investeringer	MNOK	Brudd på bankens Policy ansvarlige Investeringer og ansvarlig Verdipapirvirksomhet
Andel brudd på Policy likviditetsportefølje	MNOK	Som for investeringer
Andel brudd på Policy Fondsforvaltere	MNOK	Som for investeringer

**ANSVARLIGE INNKJØP**

Sum innkjøp leverandører > 1 mill	MNOK	Sum av innkjøp fra en leverandør i 2021
Sum innkjøp leverandører > 1 mill	%	Sum innkjøp fra alle leverandører med større innkjøp enn 1 MNOK i % av bankens totale innkjøp
Andel leverandører > 1 MNOK med godkjent Leverandørærklæring	% volum	% i volum av leverandører med innkjøp > 1 mill som har godkjent leverandørærklæring
Andel leverandører > 1 MNOK som er miljøsertifisert	% volum	% i volum av leverandører med innkjøp > 1 mill som er sertifisert iht Miljøfyrtårn eller ISO 14001
Andel leverandører > 1 MNOK som er risikoklassifisert	% volum	% i volum av leverandører med innkjøp > 1 mill som er klassifisert etter bankens klassifikasjonssystem
Andel leverandører > 1 MNOK brudd på Policy	Antall	Antall leverandører > 1 mill som er i brudd med bankens "Policy ansvarlig innkjøp"

**KLIMA OG NATUR**

Klimautslipp egen virksomhet, (Base line 2017)	tonn CO2	Totale klimautslipp i CO2 ekvivalenter scope 1 - 3 fra egen virksomhet, (dvs ikke inkludert scope 3 fra utlån og investeringer), i samsvar med klimaregnskapet utarbeidet iht GHG protokoll
Reduksjon klimautslipp egen virksomhet	%	Reduksjon av klimautslipp scope 1-3 fra egen virksomhet (dvs ikke inkludert scope 3 for utlån og investeringer), i samsvar med GHG-protokoll i forhold til base line 2017.
Reduksjon klimautslipp utlån	%	Ambisjon til reduksjon av klimautslipp scope 1 - 2 som inngår i bankens klimaregnskap fra utlån, (dvs ikke inkludert scope 3), basert på metoder og data som banken benytter målt i forhold til etablert Base line. Målsetning er å etablere Base line i 2022, basert på data 31.12.2021
Reduksjon klimautslipp investeringer	%	Ambisjon til reduksjon av klimautslipp scope 1 - 2 som inngår i bankens klimaregnskap fra investeringer (dvs ikke inkludert scope 3), basert på metoder og data som banken benytter målt i forhold til etablert Base line. Målsetning er å etablere Base line i 2021, basert på data 31.12.2021
Energiintensitet	kwh/m2	Denne indikatoren er uttrykk for energiintensitet, dvs forbruk av energi i kwh pr. m2 oppvarmet areal
Elektrisk strøm fra fornybare energikilder	%	Fornybare energikilder er definert som elektrisk strøm med opprinnelsesgarantier.

## 10 VEDLEGG 3: Tiltaksplan ARP

Område	Beskrivelse av tiltak	Bakgrunn for tiltaket	Mål for tiltaket	Status	Ansvarlig for gjennomføring	Langsiktig resultat
Forankring	Likestilling og mangfold - resertifisering som tema på leder og medarbeidersamlinger i 2021. Jevnlig informasjon på Intranett/Workplace gjennom året.	Gjøre bankens arbeid med likestilling og mangfold bedre kjent i banken. Skape større forståelse/kultur for likestilling og mangfold i organisasjonen (på alle nivåer). Bankens arbeid med likestilling og mangfold er ikke godt nok kjent blant ansatte.	Skape stolthet i organisasjonen - attraktiv arbeidsplass. Godt omdømme.	Vedtatt av KL	HR sjef	Ingen ansatte gir uttrykk for diskriminering i medarbeiderundersøkelser. Lav turnover (mindre enn x %). Høy grad av trivsel i medarbeiderundersøkelser (snitt bedre enn bransjen).
Forankring	Nye temaer innfor Likestilling og mangfold tas inn som tema i medarbeiderundersøkelsen i 2022. (spørsmål om trakassering/diskriminering finnes allerede).	Gjøre bankens arbeid med likestilling og mangfold bedre kjent i banken. Skape større forståelse/kultur for likestilling og mangfold i organisasjonen (på alle nivåer). Bankens arbeid med likestilling og mangfold er ikke godt nok kjent blant ansatte.	Skape stolthet i organisasjonen - attraktiv arbeidsplass. Godt omdømme.	Vedtatt av KL	HR sjef	Ingen ansatte gir uttrykk for diskriminering i medarbeiderundersøkelser. Lav turnover (mindre enn x %). Høy grad av trivsel i medarbeiderundersøkelser (snitt bedre enn bransjen).
Forankring	Ta inn likestilling og mangfold som temaområde i skjemaet som brukes i medarbeidersamtalen.	Gjøre bankens arbeid med likestilling og mangfold bedre kjent i banken. Skape større forståelse/kultur for likestilling og mangfold i organisasjonen (på alle nivåer). Bankens arbeid med likestilling og mangfold er ikke godt nok kjent blant ansatte.	Skape stolthet i organisasjonen - attraktiv arbeidsplass. Godt omdømme.	Vedtatt av KL	HR sjef	Ingen ansatte gir uttrykk for diskriminering i medarbeiderundersøkelser. Lav turnover (mindre enn x %). Høy grad av trivsel i medarbeiderundersøkelser (snitt bedre enn bransjen).
Inkluderende arbeidsmiljø	Vurdere å ta i bruk Quiz fra LDO på avdelingsmøter i banken, alternativt kjøpe utvikle nanolæring om temaet.	I medarbeiderundersøkelsen i 2019 svarte x% av de ansatte at de hadde vært utsatt for mobbing/trakassering. (0 i 2020).	Forebygge mobbing/trakassering og utenforskap. Bygge gode holdninger/kultur.	Vedtatt av KL	HR sjef	Ingen ansatte gir uttrykk for mobbing/trakassering eller utenforskap i medarbeiderundersøkelser, ingen varsler på trakassering.
Inkluderende arbeidsmiljø	Det foretas en risikovurdering av trakassering/sekssuell trakassering og utenforskap i jobbsammenheng.	I medarbeiderundersøkelsen i 2019 svarte x% av de ansatte at de hadde vært utsatt for mobbing/trakassering. (0 i 2020). Gjør situasjonen med hjemmekontor at det blir en større risiko for utenforskap.	Forebygge mobbing/trakassering og utenforskap. Bygge gode holdninger/kultur.	Vedtatt av KL	Likestillings utvalget	Ingen ansatte gir uttrykk for mobbing/trakassering eller utenforskap i medarbeiderundersøkelser, ingen varsler på trakassering.
Rekruttering	Bevissthet/spesiell oppmerksomhet omkring mangfold ved rekruttering til lederstillinger i divisjoner der det ene kjønn er underrepresentert.	I alle divisjoner utenom PM divisjonen er kvinner underrepresentert i lederstillinger.	Andelen kvinner i lederstillinger i banken skal øke.	Vedtatt av KL	HR sjef	Andelen kvinner i lederstillinger skal være minimum 40 % innen år 2026.
Rekruttering	Bygge opp en bildebase til bruk i stillingsannonser som reflekterer mangfold.	Banken ønsker gjennom bevisst bildebruk å signalisere mangfold.	Større mangfold	Vedtatt av KL	HR/Markeds sjef	Større mangfold.
Rekruttering	Lage standard tekster som brukes i stillingsannonser.	Forskning viser at f.eks. kvinner og menn oppfatter ordbruk i stillingsannonser ulikt.	Flere kvinner som søkere til lederstillinger og stillinger innen IT.	Vedtatt av KL	HR sjef	Bedre mangfold blant kvalifiserte søkere ved stillingsutlysninger.

Område	Beskrivelse av tiltak	Bakgrunn for tiltaket	Mål for tiltaket	Status	Ansvarlig for gjennomføring	Langsiktig resultat
Rekruttering	Tilby personer med annen etnisitet som er traineer gjennom Trainee Sør plasseringer i banken.	Banken har en liten del av de ansatte med annen etnisk bakgrunn. Erfaringsvis rekrutterer banken en del ansatte blant personer som har vært ansatte vikariater.	Andelen ansatte med annen etnisitet skal gjenspeile andelen i kundemassen	Vedtatt av KL	HR sjef	Økt mangfold blandt de ansatte, minimum 10 nyansatte med en annen etnisk bakgrunn enn norsk innen 2026.
Rekruttering	Tilby sommerjobber/vikariater og arbeidstrening til personer med annen etnisitet	Banken har en liten del av de ansatte med annen etnisk bakgrunn. Erfaringsvis rekrutterer banken en del ansatte blant personer som har vært ansatte vikariater.	Andelen ansatte med annen etnisitet skal gjenspeile andelen i kundemassen	Vedtatt av KL	HR sjef	Økt mangfold blandt de ansatte, minimum 10 nyansatte med en annen etnisk bakgrunn enn norsk innen 2026.
Tilrettelegging	Tilby praksisplasser for personer med behov for arbeidstrening i samarbeid med NAV.	Ta samfunnsansvar - en del av bærekraftsatsingen til banken.		Vedtatt av KL	HR sjef	Banken skal hver år ha personer inne på arbeidstrening.
Heltidskultur	Kartlegge uønsket deltid ved bruk av spørreundersøkelse.	Deltidsansatte kan ha krav på økte stillingsstørrelser der det er behov for økt bemanning.	Redusere antall deltidsstillinger.	Vedtatt av KL	HR sjef	Opprettholde en sterk heltidskultur.
Livsfasen	Tilby hjemmekontorsløsninger for ansatte med omsorgsansvar.	Tilrettelegge for at ansatte med omsorgsansvar kan kombinere jobb og familie/privatliv.	Øke antall heltidsstillinger i banken.	Vedtatt av KL	HR sjef/ledere	Opprettholde en sterk heltidskultur.
Livsfasen	Lage rutine for oppfølging av ansatte som er ute i permisjon inkludert en samtale ved oppstart etter endt permisjon.	Det er i dag tilfeldig hvordan og hva slags oppfølging ansatte i permisjon gis.	Ansatte i permisjon som begynner i jobb igjen skal ha god oversikt over muligheter for tilrettelegging i forhold til	Vedtatt av KL	HR sjef	Like muligheter for menn/kvinner til karriere.
Livsfasen	Oppfordre menn/gi signaler om at menn som ønsker det kan ta ut lengre permisjon enn den lovbestede ved svangerskapspermisjoner.	Menn tar kun ut lovbestedt permisjon. Banken vil være en bidragsyter til å bedre likestillingsmulighetene i samfunnet.	Menn i banken tar ut mer enn den lovbestedte delen av svangerskapspermisjonen	Vedtatt av KL	HR sjef/ledere	Like muligheter for menn/kvinner til karriere.
Likelønn	Innføre en fast likelønnsnett ved lokale forhandlinger.	Ut fra snittlønnbetraktninger tjener menn mer enn kvinner på noen områder/stillingsnivåer i banken. Når det gjelder snittlønn på selskapsnivå har ulikheter mest med at det på de øverste ledernivåene (Nivå 1 til 3) er flest menn (70/30) og at det er flest kvinner på de laveste lønnte stillingskategoriene (80/20)	Fjerne eventuelle lønnsforskjeller som kan ha med kjønn og gjøre ut fra målet om "lik lønn for arbeid av lik verdi".	Vedtatt av KL	KL/Ansettelsesutvalget	Likere lønn mellom kvinner og menn.
Likelønn	Vurdere de ulike stillinger i stabsmiljøene opp mot hverandre ut fra utgangspunktet: lik lønn for arbeid av lik verdi.	Det er i dag vanskelig å vurdere stillinger ut fra likelønns-perspektivet. Ulike titler og ulike fagområder er vanskelig å vurdere opp mot hverandre	Det skal bli lettere å gjennomføre likelønns-vurderinger.	Vedtatt av KL	HR sjef	Lik lønn for arbeid av lik verdi

## 11 VEDLEGG 4: Revisorerklæring



**Til styret i Sparebanken Sør**

## **Uavhengig uttalelse vedrørende Sparebanken Sør sin bærekraftsrapportering**

Vi har blitt engasjert av Sparebanken Sør for å kontrollere om sparebankens bærekraftsrapportering for 2021 er utarbeidet i overensstemmelse med Global Reporting Initiative (GRI) Standard Core Option, og for å undersøke om indikatorer for bærekraft er beregnet, estimert og rapportert i overensstemmelse med de definisjoner og forklaringer som er gitt i forbindelse med hver indikator for bærekraft.

- Sparebanken Sør sin GRI Indeks for 2021 er en oversikt over hvilke bærekraftstemaer Sparebanken Sør anser som vesentlige for deres virksomhet og hvilke resultatindikatorer Sparebanken Sør bruker for å måle og rapportere resultater knyttet til bærekraft, sammen med en henvisning til hvor informasjonen om bærekraft er rapportert. Sparebanken Sør sin GRI Indeks for 2021 er tilgjengelig og inngår i Sparebanken Sør sin bærekraftsrapport for 2021. Vi har kontrollert om Sparebanken Sør har utarbeidet en GRI Indeks for 2021 og om informasjonen er presentert i overensstemmelse med Standarder publisert av The Global Reporting Initiative Core Option ([www.globalreporting.org/standards](http://www.globalreporting.org/standards)) (Kriterier)
- Indikatorer for bærekraft er rapportert i Bærekraftsrapport 2021, kapittel 1.2.6 "Scorekort og KPI". Scorekortet inneholder resultatindikatorer for bærekraft som Sparebanken Sør måler og følger opp. Sparebanken Sør har definert indikatorene for bærekraft og forklart hvordan de måles i vedlegg 2 "KPI Definisjoner" (kriterier). Vi har undersøkt grunnlaget for målingen og i hvilken grad indikatorene for bærekraft er kalkulert, estimert og rapportert i henhold til gjeldende kriterier.

### **Ledelsens ansvar**

Ledelsen er ansvarlig for Sparebanken Sør sin bærekraftsrapportering og for at den er utarbeidet i overensstemmelse med kriterier som beskrevet over. Ansvarer omfatter å utforme, implementere og vedlikeholde en intern kontroll som sikrer at Sparebanken Sør utarbeider en GRI Indeks og måler og følger opp indikatorer for bærekraft.

### **Vår uavhengighet og kvalitetskontroll**

Vi er uavhengige av selskapet i overensstemmelse med lov og forskrift og Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og med de etiske kravene som er relevante for vårt oppdrag, og vi har oppfylt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og IESBA Code. Vi anvender ISQC 1 [NORSK] – Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

## **Revisors oppgaver og plikter**

Vår oppgave er å gi en uttalelse som gir moderat sikkerhet om Sparebanken sin bærekraftsrapportering basert vår kontroll.

Vi har foretatt våre kontroller og avgir vår uttalelse i samsvar med standard for attestasjonsoppdrag "ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon". Et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, har et betydelig mindre omfang enn et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, både med hensyn til risikovurderingshandlingene, herunder forståelsen av den interne kontrollen, og handlingene som utføres for å håndtere de anslåtte risikoene.

Vårt arbeid innebærer utførelse av handlinger for å innhente bevis for at Sparebanken Sør sin GRI Indeks for 2021 er utarbeidet i overensstemmelse med GRI Standard Core Option, samt at indikatorer for bærekraft er målt i tråd med definisjoner gjengitt i vedlegg 2 "KPI Definisjoner". De valgte handlingene avhenger av vårt skjønn, herunder vurderinger av risikoene for at Sparebanken Sør sin bærekraftsrapportering inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar vi hensyn til den interne kontrollen som er relevant for utarbeidelsen av Sparebank Sør sin bærekraftsrapportering. Formålet er å utforme kontrollhandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av den interne kontrollen. Vår kontroll omfatter også en vurdering av om de anvendte kriteriene er hensiktsmessige.

Våre kontroller omfattet møter og diskusjoner med representanter fra Sparebanken Sør som er ansvarlige for utarbeidelse av GRI Indeksen og for rapportering av indikatorer for bærekraft som rapporteres i scorekort som presenteres i bærekraftsrapportens kapittel 1.2.6. Vi har også satt oss inn og forstått sparebankens interne kontroller og rutiner for rapportering av nøkkeltall for bærekraft. Vi har innhentet og gjennomgått relevant informasjon som understøtter utarbeidelsen av indikatorer for bærekraft. Vi har evaluert fullstendigheten av indikatorene for bærekraft og kontrollert om kalkulasjoner og estimater av indikatorene for bærekraft er nøyaktige.

Etter vår mening er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

## **Konklusjon**

Basert på de utførte handlingene og de innhentede bevisene er vi ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Sparebanken Sør sin GRI Indeks for 2021 ikke er, i alt det vesentlige, utarbeidet i overensstemmelse med krav i GRI Core Option.

Basert på de utførte handlingene og de innhentede bevisene, er vi ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at kalkulasjoner, estimering og rapportering av indikatorer for bærekraft i Bærekraftsrapport 2021, kapittel 1.2.6 "Scorekort og KPI" ikke, i det alt vesentlige, er utarbeidet i overensstemmelse med de definisjoner som er presentert i vedlegg 2 "KPI Definisjoner".

Kristiansand, 10. mars 2022

**PricewaterhouseCoopers AS**



Hanne Sælemyr Johansen  
Statsautorisert revisor